

Ruszają
23. Wileńskie
Targi Książki
str. 14-15

Wielki Post
to czas pokuty i
miłosierdzia
str. 22-23

KURIER WILEŃSKI

21-22 lutego 2023 r.

Nr 21 (19232)

Cena 0,80 euro

Niezapowiedziana wizyta Joe Bidena w Kijowie

str. 8

Fot. president.gov.ua

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

www.kurierwilenski.lt www.facebook.com/kurier.wilenski www.instagram.com/kwmag/

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

**Birbynių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel./fax 260 84 44**

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
[redaktor@kurierwilenski.lt]

Zastępcy red. nacz.:
Brygita Łapszewicz
[b.lapszewicz@kurierwilenski.lt]
Apolinary Klonowski (ds. online)
[a.klonowski@kurierwilenski.lt]

Sekretarz redakcji:
Liucija Stankevičiūtė
[l.stankeviciute@kurierwilenski.lt]

Dziennikarze: Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik, Justyna
Giedroń, Rajmund Klonowski, Ilona
Lewandowska, Anna Pieszko, Antoni
Radczenko, Witold Janczys,
Marian Paluszkiwicz — fotoreporter

Dział Promocji: Andrzej Podworski —
prenumerata [tel. 260 84 44, kolport@
kurierwilenski.lt], Jolanta Balkiewicz —
reklama [tel. 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt].

Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski”
Druk: VšĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 3000 egz.

*Materiałów niezamówionych redakcja nie
zwraca. Zastrzega sobie prawo
do skracania i adustacji tekstów.
Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.
Opinie Czytelników zawarte w ich listach
nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.*

Redaktor dyżurny: Alicja Klonowska,
Apolinary Klonowski

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

„Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu
Polonia i Polacy za Granicą 2021.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów
i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

Wilno nie może dłużej czekać

Jestem w polityce od 2011 roku, kiedy po raz pierwszy zostałam wybrana do Rady Miejskiej Wilna i każdego roku, w prawdziwym sensie, KAŻDEGO ROKU już trzynasty rok z rządu słyszę te same narzekania od wilnian: korki, nieoczyszczone ulice, zaniedbane szkoły i przedszkola, utrudniony dostęp do różnych usług socjalnych. Śmiało mogę powiedzieć, że wilnianie mają dość czekania na rozwiązanie najważniejszych problemów miasta. Wilno nie może już dłużej czekać! Mieszkańcy miasta zasługują na to, by ich potrzeby były stawiane na pierwszym miejscu.

Wilno nigdy nie miało kobiety-mera. Nie chcę powiedzieć, że kobiety są jakimś panaceum, ale różne badania pokazują, że kobiety wykonują około 70 proc. prac domowych — to na nich spoczywa największy ciężar opieki zarówno nad dziećmi, jak i dziadkami lub innymi członkami rodziny. Jako matce trójki dzieci wydaje mi się, że w Wilnie brakowało i brakuje kobiecego podejścia do dbania o najważniejsze strefy życia miasta. W końcu — Wilno to nasz dom, więc musimy gospodarować jak w domu. To nie do zniesienia, że w ciągu dwunastu lat wybudowano tylko dwie szkoły, tylko dwa baseny „wystęcano”, w mieście nie powstał żaden ośrodek kultury czy koncertów, ani stadion, nie mówiąc już o stanie i czystości ulic.

W związku ze zmianami w Ustawie o samorządzie mer będzie miał największe uprawnienia w samorządzie. Będzie osobiście odpowiadał za każdy grosz i każdą pracę miasta, dlatego zobowiązuję się do pełnego otwarcia budżetu miasta dla wilnian. Na stronie internetowej samorządu będzie można zobaczyć publicznie, w czasie rzeczywistym, zlecenia przychodzące i wychodzące, wszystkie umowy i inne zobowiązania. Mogę zapewnić, że gdy zostanę merem i będę miała silną frakcję w radzie, nie będzie żadnych bzdur. Moim pierwszym i najważniejszym zadaniem jest wprowadzenie bezpłatnej komunikacji

miejscowej, uporządkowanie ulic oraz budowa 8 szkół i 7 przedszkoli — bo Wilno nie może już dłużej czekać.

Wkrótce przedstawię bardziej szczegółowe propozycje w podziale na poszczególne obszary i zapraszam do zapoznania się z programem Wydziału Wileńskiego Partii Pracy oraz naszym zespołem na stronie internetowej www.vilnius.darbopartija.lt.

Zapraszam do aktywności i oddania głosu na mnie i moją drużynę Nr. 8 już 5 marca!

Reklama polityczna będzie opłacona z konta Kampanii politycznej Wydziału Wileńskiego Partii Pracy.

Zam. 2574

Rys. Władysław Mickiewicz

Wznawiane są bezpośrednie loty z Wilna do Brukseli

Od końca marca wznowiane są bezpośrednie loty z Wilna do Brukseli. Ponadto z litewskiej stolicy będzie można też dolecieć do Wiednia — informują Litewskie Porty Lotnicze.

Należące do niemieckiej grupy kapitałowej linie lotnicze „Lufthansa”, „Swiss”, „Austrian Airlines” i „Brussels Airlines” będą realizować loty z Wilna

w czterech kierunkach. Jak informują przedstawiciele Litewskich Portów Lotniczych, „Lufthansa” i „Swiss” już obecnie realizują loty do Frankfurtu i Zurychu, od 26 marca wystartują jeszcze dwa bezpośrednie połączenia — „Austrian Airlines” polecą do Wiednia, a „Brussels Airlines” — do Brukseli. Planuje się, że loty

do Brukseli odbywać się będą 4 razy w tygodniu. Jak podkreśla Tomas Zitikis, kierownik rozwoju połączeń Litewskich Portów Lotniczych, już istniejące kierunki — Frankfurt, Zurych — to nie tylko ważne lokalizacje dla rozwijania współpracy biznesowej, ale także możliwości podróżowania do dalszych krajów. ■

L24.lt

Imieniny

21 lutego

Eleonora, Eustacjusza, Feliksa, Fortunata, Gumberta, Henryka, Kiejstuta, Natalisa, Pepina, Piotra, Roberta, Seweriana, Wyszeniego

22 lutego

Arystiona, Jakuba, Konkordii, Maksymiana, Małgorzaty, Marolda, Nikifora, Papiasza, Wiktora, Wrocisława

Cytat dnia

„Bóg zachęca nas, by nie odpowiadać na zło złem, by odważyć się postawić na dobro, ryzykować dając dar, nawet jeśli otrzymamy niewiele albo nic. Bo taka miłość powoli przekształca konflikty, skraca dystans, przewycięża wrogość i leczy rany nienawiści” —

powiedział papież Franciszek zwracając się do tysięcy wiernych obecnych na placu Świętego Piotra

Liczba dnia

20 proc. obywateli Litwy uważa, że sprawy w państwie idą w dobrym kierunku, z kolei 79 proc. sądzi, że sytuacja się pogarsza — wynika z najnowszego sondażu przeprowadzonego przez „Baltijos tyrimai” na zlecenie LRT

Ś P

**ANTANAS
TERLECKAS**

9. 02. 1928–16. 02. 2023

Z głębokim żalem przyjęliśmy wieść o odejściu na wieczną wartę naszego przyjaciela, Antanasa Terleckasa, litewskiego antykomunisty i patrioty, długoletniego więźnia łagrów sowieckich, przewodniczącego Ligii Wolności Litwy, przyjaciela Polski, „Solidarności Walczącej”, Autonomicznego Wydziału Wschodniego „Solidarności Walczącej” oraz opozycjonistów z b. bloku sowieckiego. Antanas Terleckas był kawalerem Krzyża Oficerskiego Orderu Zasługi RP. Żegnaj nasz Przyjacielu! Najszczęsze kondolencje składamy bliskim Antanasa.

AUTONOMICZNY
WYDZIAŁ WSCHODNI
SOLIDARNOŚCI WALCZĄCEJ

„Solidarność Walcząca”
Autonomiczny Wydział Wschodni „Solidarności Walczącej”
działacze opozycji antykomunistycznej
z Centrum Koordynacyjnego Warszawa 90

Joe Biden wzmacnia wschodnią flankę

Rozpoczynająca się dziś, 21 lutego, wizyta prezydenta Stanów Zjednoczonych Joe Bidena w Polsce wzmacnia wschodnią flankę. Poseł Raimundas Lopata twierdzi, że Wilno powinno ściślej niż dotąd współpracować z Warszawą, a polskie jednostki wojskowe muszą stacjonować na Litwie.

Antoni Radczenko

Joe Biden w trakcie dwudniowej wizyty spotka się nie tylko z prezydentem Polski, ale również z przywódcami Bukaresztańskiej Dziewiątki, czyli krajami NATO tworzącymi tzw. wschodnią flankę. „To jest bardzo ważna wizyta i bardzo ważny sygnał. Już po raz drugi w czasie rosyjskiej inwazji na Ukrainę prezydent Joe Biden będzie obecny w Polsce, a więc tuż przy granicy z Ukrainą. Ten przyjazd to duży gest prezydenta Stanów Zjednoczonych zarówno wobec Ukrainy, jak i wobec nas, wschodniej flanki Sojuszu Północnoatlantyckiego” — powiedział przed dwoma dniami dla Ukrinform Andrzej Duda.

Natomiast wczoraj, 20 lutego, w przededniu wizyty w Polsce, prezydent Joe Biden złożył niespodziewaną wizytę również w Kijowie (więcej na ten temat — na str. 8 „Kuriera Wileńskiego”).

NIEMIECKA BRYGADA A POLSKA

Poseł, politolog, członek sejmowego Komitetu Bezpieczeństwa Narodowego i Obrony Raimundas Lopata jest przekonany, że wizyta Bidena w naszej części Europy jest bardzo ważnym wydarzeniem dla Litwy.

— Każda tego rodzaju wizyta jest dla nas ważna. Im większa obecność liderów Zachodu w naszym regionie, tym jest dla nas lepiej. Ze względu na sytuację związaną z bezpieczeństwem. Ich obecność tutaj jest dla nas tak samo ważna, jak dla Ukraińców nasza obecność w Kijowie. Takie wizyty dają poczucie, że dane nam gwarancje bezpieczeństwa, nie są tylko słowami. Właśnie na tym polega ważność tej

Joe Biden rozpoczyna dwudniową wizytę w Polsce **Fot. EPA-ELTA**

wizyty — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Raimundas Lopata.

Od pewnego czasu w litewskiej przestrzeni trwa dyskusja o niemieckiej brygadzie, która ma sta-

cjonować w naszym kraju. Część litewskich polityków i ekspertów twierdzi, że RFN zbyt nie spieszy się z przetransferowaniem jednostki do Litwy. W styczniu ambasador Niemiec na Litwie Matthias Sonn poinformował, że na razie jego rząd nie wysła żołnierzy, ponieważ Litwa nie ma jeszcze odpowiedniej infrastruktury do przyjęcia ponad 5 tys. niemieckich żołnierzy.

Dziennikarz i publicysta Rimvydas Valatka w miniony weekend w swej audycji transmitowanej na „Lietuvos Rytas TV” zapytał litewskiego dyplomatę Albinasa Januškę, czy nie warto zwrócić się do Polski, aby to właśnie ona wysłała na Litwę swych żołnierzy. Januška zgodził się z taką propozycją, twierdząc, że Polska pod względem potencjału gospodarczego i militarnego staje się jednym z liderów regionu.

5.>>

Wkład Polski w pomoc wojskową Ukrainie jest znacznie większy niż niektórych państw zachodnich **Fot. Marian Paluszkiwicz**

4.>>

— Całkowicie zgadzam się z Albinasem Janušką. To jest bardzo racjonalny pomysł, aby rozwijać nasze partnerstwo strategiczne z Polską. Dla realizacji tego potrzebne są odpowiednie elementy: należy jeszcze bardziej współpracować z Niemcami i jeszcze bardziej oraz ściślej pracować z Polakami. Musimy przekonywać Polskę, że ten pomysł jest korzystny dla wszystkich pod względem bezpieczeństwa i dla odstraszenia Rosji. Niestety teraz wzrok Polski jest bardziej skierowany w stronę Brześcia. Nawet zwrócenie uwagi na obronę przesmyku suwalskiego jest dosyć problematyczne. Tym niemniej popieram ten pomysł i sądzę, że nasz MSZ powinno nad nim pracować — podkreśla Raimundas Lopata.

NATO PRZESUWA SIĘ NA WSCHÓD

Brytyjski publicysta i ekspert Edward Lucas, powiązany z „The Times” oraz think tankiem Centre for European Policy Analysis, uważa, że po 24 lutym rola Polski w europejskim systemie bezpieczeństwa znacząco się wzmacnia. „Przesuwanie się układu sił w NATO na wschód nie jest zjawiskiem nowym, ale kontynuacją procesu, który zaczął się w momencie, gdy Polska, Czechy i Węgry weszły do Sojuszu. Jest jednak faktem, że ten proces znacząco przyspieszył od czasu intensyfikacji rosyjskiej wojny na Ukrainie” — powiedział PAP Lucas.

Podobną opinię wypowiedziała była wiceszefowa dyplomacji USA Paula Dobriansky. „Służyłam w trzech administracjach, od Ronalda Reagana po George’a W. Busha i za każdym razem Europa Środkowa miała dla nas znaczenie, choć z różnych powodów. Ale teraz to jest kluczowy moment dla Polski i całego regionu, bo nigdy wcześniej ten głos nie był tak słuchany” — skomentowała sytuację w wywiadzie dla PAP.

Lucas sądzi, że obecna sytuacja pokazuje słabość starego geopolitycznego centrum Europy, czyli Francji i Niemiec, gdyż po odejściu na polityczną emeryturę Angeli

„Obecność polskich żołnierzy na Litwie wzmacni nasze bezpieczeństwo” — sądzi Raimundas Lopata **Fot. Marian Paluszkiwicz**

Merkel, nadal kraje te nie potrafią odnaleźć się w nowej sytuacji. „Myślę, że Polska po raz pierwszy znalazła się w amerykańskim polu widzenia w czasie wojny w Zatoce Perskiej, gdzie tak znaczącą rolę odegrała jednostka specjalna Grom. Ale to też jest trwający proces, który przyspiesza — także dzięki rosnącym wydatkom na zbrojenia” — podkreślił brytyjski publicysta. Ekspert jest przekonany, że rola Polski i państw wschodniej flanki będzie rosła, dopóki Rosja będzie stanowiła zagrożenie. Lucas sądzi, że przegrana Rosji w Ukrainie i nawet odsunięcie Putina od władzy, nie oznacza, że Federacja Rosyjska nie będzie stanowiła zagrożenia dla Zachodu. „Szanse na to są raczej małe. Bardziej prawdopodobne jest, że będziemy mieli do czynienia z bardzo trudną powojenną Rosją, zarówno jeśli byłaby to zwycięska Rosja, ale też pokonana Rosja, czy to z Putinem, czy z jakimś post-Putinem. Byłaby w takiej sytuacji propaganda, że zostaliśmy pokonani nie przez Ukraińców, ale przez NATO, więc będą bardzo silne antyzachodnie nastroje. Zatem sądzę, że mamy długoterminowy problem z Rosją” — oświadczył ekspert.

STRATEGICZNA PORAŻKA ROSJI

Były dowódca Wojsk Lądowych RP gen. Waldemar Skrzyp-

czak twierdzi, że celem wizyty amerykańskiego prezydenta jest zjednoczenie Europy we wspólnym wysiłku pomocy Ukrainie. „W tej chwili widać wyraźnie, że Europa jest skłócona, licytuje się politycznie o sprzęt, o wszystkie inne rzeczy, wytyka sobie pewne błędy. Biden przyjeżdża po to, żeby fałę tej niezrozumiałej dla mnie, politycznej kakofonii skrócić” — oświadczył w rozmowie z PAP wojskowy.

Generał podkreślił, że wkład Polski w pomoc wojskową Ukrainie jest znacznie większy niż niektórych państw zachodnich. „Nasz wkład we wszystko to, co dzieje się na Ukrainie, jest bardzo znaczący, porównywalny ze wszystkimi innymi państwami europejskimi, które również takie wysiłki podnoszą. Wydaje mi się, to moja subiektywna ocena, że nasz wysiłek jest nieporównywalnie większy niż na przykład Europy Zachodniej” — zaznaczył gen. Skrzypczak.

Joe Biden pierwszą oficjalną wizytę w Polsce złożył 25–26 marca 2022 r., czyli miesiąc po pełnowymiarowej rosyjskiej inwazji w Ukrainie. Wówczas Biden spotkał się ukraińskimi uchodźcami. „Abstrahując od brutalności, nie miejcie wątpliwości, ta wojna jest już strategiczną porażką dla Rosji, już teraz” — powiedział przed rokiem na Zamku Królewskim Biden. ■

Język polski nie tylko od święta

21 lutego obchodzimy Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego. Dla Polaków mieszkających na Litwie święto mowy ojczystej z całą pewnością jest wyjątkowe. Polszczyzna to powód do refleksji i... dumy.

Anna Pieszko

— Język ojczysty to język, w którym myślę, w którym mieszkam, ponieważ całe moje otoczenie przeważnie mówi po polsku. Jest to też cecha mojej narodowości. W języku polskim mogę swobodnie wyrażać swoje myśli i znaleźć zrozumienie u napotkanych osób, które myślą podobnie jak ja. Znajomość języka polskiego na Litwie jest wielkim atutem, ponieważ daje okazję do porozumiewania się z innymi Polakami, jest też wyrazem szacunku do innej osoby tej narodowości i pokazaniem przedstawicielom innych narodowości, że tak naprawdę Polaków na Litwie jest wielu. Mamy własną kulturę, własną historię, własną mowę, którymi możemy się szczycić — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Dorota Petkun, uczennica Liceum im. Adama Mickiewicza w Wilnie.

NIE TYLKO OD ŚWIĘTA, ALE TEŻ NA CO DZIEŃ

Święto mowy ojczystej z całą pewnością będzie obchodzone w polskich szkołach na Wileńszczyźnie. Każda szkoła obchodzi je na swój własny sposób, zwłaszcza, że, jak mówi Danuta Szejnicka, Dzień Języka Ojczystego jest tu obchodzony nie tylko od święta, ale też na co dzień.

— Antoine de Saint-Exupéry w „Małym księciu” używa pięknego porównania człowieka do drzewa. Jeżeli to drzewo jest bez korzeni, to byle wiatr może pchnąć je w dowolną stronę. Wydaje mi się, że język ojczysty, kultura ojczysta, w których człowiek dorasta i się wychowuje, stają się takimi korzeniami, które pomagają formować tożsamość, wartości. W dorosłym życiu człowiek zderza się z innymi kulturami, innymi językami, które może porównywać, zestawiać ze

Obchody Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego mają na celu przypomnienie, że różnorodność językowa jest wartością samą w sobie

sobą, być może nawet będzie zmuszony posługiwać się w życiu kilkoma językami. Ale powracanie do ojczystego języka i kultury, w której został wychowany, będzie stanowiło taki fundament, który pomoże budować kolejne piętra, kolejne doświadczenia, kolejne przygody. Miotanie się od jednego języka do innego, z jednej kultury do innej grozi tym, że można się zatracić. Dbanie o język ojczysty i kulturę oznacza przede wszystkim zakorzenienie i umiejętne budowanie fundamentów. Nie oznacza to bynajmniej jakiegoś zacofania, które nie pozwala człowiekowi otworzyć się na poznawanie nowych języków, innych kultur — wskazuje Danuta Szejnicka, polonistka z Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie, prezeska Stowarzyszenia Polonistów na Litwie.

APEL Z POLSKĄ PIOSENKĄ

— Obchodząc to święto, podkreślamy wagę i znaczenie mowy oj-

czystej. Dla Polaka ważny jest język polski, dla Litwina język litewski, dla Francuza język francuski. Taki dzień kieruje naszą uwagę na to, że mamy język ojczysty, że znamy go, że mamy możliwość i rozmawiać, i uczyć się w języku ojczystym w szkole. Jest to okazja do tego, byśmy docenili język ojczysty i dbali o jego poprawność — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” zwraca uwagę polonistka Andżela Dajliko, wicedyrektorka Gimnazjum im. Michała Balińskiego w Jaszunach.

Jak mówi wicedyrektorka polskiej szkoły w Jaszunach, każda nauczycielka od języka polskiego i nauczania początkowego planuje w tym dniu specjalne zajęcia dla dzieci.

— Będą to ćwiczenia doskonalące wymowę, pisownię, zwłaszcza trudnych wyrazów. Poza tym dzieci będą wybierały poszczególne polskie wyrazy, które są, ich zdaniem, najpiękniejsze, najtrudniejsze albo najciekawsze.

6.>>

Na pewno będzie apel na rozpoczęcie tego święta z polską piosenką. Przede wszystkim zachęcamy dzieci, żeby w tym dniu rozmawiały poprawnie po polsku — wymienia Andżela Dajlidko.

Jak zauważa nasza rozmówczyni, z poprawnością językową u uczniów bywa różnie. W znacznej mierze zależy to od tego, w jakim języku rozmawiają dzieci w domu. Szczególnie cieszy to, że młodsze pokolenie słyszy w rodzinach polszczyznę, co nie jest takie oczywiste, bo jeszcze jakiś czas temu w pierwszej klasie ok. 50 proc. uczniów stanowiły dzieci, które w domu nie rozmawiały po polsku. Dzisiaj te proporcje się zmieniły — dzieci niemówiące po polsku to jednostki. Kolejnym po rodzinie środowiskiem, w którym uczniowie słyszą język polski, jest szkoła — uczniowie uczestniczą w lekcjach po polsku, obchodach świąt narodowych i patriotycznych, uroczystościach organizowanych przez samorząd uczniowski.

MŁODZIEŻ DOŁĄCZA DO OBCHODÓW

Obchody Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego odbywają się powszechnie w polskich szkołach na Wileńszczyźnie, ale wykraczają również poza środowisko szkolne. Polacy z Młodzieżowej Wspólnoty w Mickunach wspólnie z młodzieżą z innych miejscowości postanowili na swój sposób uczcić ten dzień, organizując spotkanie integracyjne i Bitwę Intelktów.

— W tej pokaźnej liczbie i różnorodności świąt i uroczystości chcemy „nie zgubić” Dnia Języka Ojczystego, staramy się przypomnieć o tym święcie poprzez różne działania — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Czesława Zadranowicz, przewodnicząca Młodzieżowej Wspólnoty w Mickunach.

— Rozpowszechniamy plakaty z napisem „Mówię po polsku, bo jestem Polakiem”, żeby zwrócić uwagę na nasz język ojczysty, który jest nam bliski. Poza tym, w ramach projektu Erasmus+ pt. „Upodmiotowienie młodzieży z mniejszości narodowej w kon-

tekście europejskim, krajowym i lokalnym” mamy wiele różnych działań skierowanych na propagowanie języka ojczystego. Wspólnie z młodzieżą z Butrymańc, Solecznik oraz rejonu wileńskiego organizujemy obchody Dnia Języka Ojczystego. Organizujemy Bitwę Intelktów oraz świetną zabawę. Obejrzymy też wspólnie krótkie filmiki, na których młodzież wypowie się na temat: „Jestem Polakiem, bo...”, „Znajomość polskiego pozwala mi...” — zapowiada Czesława Zadranowicz.

Młodzieżowa Wspólnota w Mickunach ma miejsce, z którego zawsze może korzystać. To Dom Wspólnoty w Mickunach, który jest filią Wielofunkcyjnego Ośrodka Kultury w Rudominie. Administrator Domu Wspólnoty zawsze jest otwarty na potrzeby młodzieży i udostępnia swe pomieszczenia, gdzie młodzież ma miejsce do spotkań, może ćwiczyć tańce czy korzystać z biblioteki.

— Musimy dbać o język ojczysty, żeby przekazać go swoim dzieciom, żeby używały go z dumą — mówi liderka młodzieżowej wspólnoty. Cieszy się, że jej dziecko, które jest w pierwszej klasie, rozpoczęło swą przygodę ze szkołą właśnie po polsku.

WIELOJĘZYCZNOŚĆ ATUTEM

Polacy mieszkający na Litwie siłą rzeczy znajdują się w sytuacji wielojęzyczności i mogą posługiwać się kilkoma językami.

— Język ojczysty jest po prostu najpiękniejszy i brzmi najlepiej spośród wszystkich języków świata. My, jako Polacy mieszkający na Litwie, mamy też ten komfort, że przyswajamy kilka języków: znamy język ojczysty, język państwowy, poza tym języki zagraniczne. W realiach Litwy znajomość języka polskiego jest wielkim atutem. Znajomość języka umożliwia dostęp do nowego obszaru wiadomości, informacji, która niekiedy jest dostępna w innym języku. Litwini mają własną kulturę, tradycje, historiografię znaną użytkownikom języka litewskiego. Znajomość języka polskiego pozwala spojrzeć np. na te same wydarzenia historyczne z innego punktu widzenia, porównać jedną i drugą wersję wydarzeń, spojrzeć szerzej na świat, wysnuć własne wnioski. A to wzbogaca. I zapobiega zniewoleniu umysłowemu czy działaniom propagandy — uważa Robert Czechowicz, mieszkaniec Solecznik. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

Święto kieruje naszą uwagę również na to, że mamy możliwość i rozmawiać, i uczyć się w języku ojczystym w szkole

Niezapowiedziana wizyta Bidena w Kijowie. Spotkał się z Zełenskim i zapowiedział wsparcie

20 lutego prezydent USA Joe Biden złożył wizytę w Kijowie i to stamtąd ruszył do Polski. Z przyczyn bezpieczeństwa wizyta w Ukrainie nie była wcześniej ogłaszana publicznie. „Putin myślał, że Ukraina jest słaba, a Zachód podzielony. Śmiertelnie się mylił” — zaznaczył Joe Biden w czasie wizyty.

Biden spotkał się z prezydentem Ukrainy Wołodymyrem Zełenskim i złożył wieniec pod ścianą pamięci poległych w walce z rosyjskim okupantem. Zapowiedział wsparcie dla Ukrainy. To pierwsza wizyta głowy USA w Ukrainie od początku pełnowymiarowej rosyjskiej inwazji.

„Josephie Bidenie, witamy w Kijowie! Twoja wizyta — to nadzwyczaj ważny wyraz poparcia dla wszystkich Ukraińców” — tak Wołodymyr Zełenski ogłosił przybycie Joe Bidena do Kijowa na swoim Telegramie.

„Ukraina otrzyma od nas nowy pakiet pomocy wojskowej warty 500 mln dolarów, w tym amunicję do systemów HIMARS” — zaznaczył równoległe Joe Biden.

W czasie wizyty prezydenta USA w Kijowie trwał alarm przeciwlotniczy.

KOALICJA OD ATLANTYKU PO PACYFIK

„W ciągu ostatniego roku Stany Zjednoczone zbudowały koalicję narodów od Atlantyku po Pacyfik, aby pomóc broniącej się Ukrainie bezprecedensowym wsparciem militarnym, gospodarczym i humanitarnym — i to wsparcie przetrwa” — czytamy we fragmencie komunikatu Białego Domu, opublikowanym na Twitterze przez prezydenta USA.

„Kiedy Putin rozpoczął inwazję niemal rok temu, myślał, że Ukraina jest słaba, a Zachód podzielony. Myślał, że nas przetrwa. Ale śmiertelnie się mylił” — zaznaczył Biden.

„Gdy zbliżamy się do rocznicy brutalnej rosyjskiej inwazji na Ukrainę, jestem w Kijowie, aby spotkać się z prezydentem Zełenskim oraz potwierdzić nasze nie-

■ Wizyta Joe Bidena w Ukrainie poprzedziła wizytę w Polsce Fot. [president.gov.ua](https://www.president.gov.ua)

zachwiane oddanie dla ukraińskiej demokracji, suwerenności i integralności terytorialnej” — czytamy na profilu prezydenta USA.

„ROSJO, NIKT CIEBIE SIĘ NIE BOI”

Prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski podczas wspólnej konferencji podziękował USA za wsparcie i współpracę.

„Dziękuję prezydentowi USA Joe Bidenowi, Kongresowi i wszystkim Amerykanom za potęgę ukraińsko-amerykańskiej współpracy. Ukraina zwycięży, a efekty naszych dzisiejszych rozmów na temat dostaw uzbrojenia będą widoczne na polu bitwy” — oświadczył w poniedziałek ukraiński prezydent Wołodymyr Zełenski podczas wspólnej konferencji prasowej z prezydentem Joe Bidenem w Kijowie.

Waszyngton zapowiedział nowy pakiet pomocy wojskowej dla Ukrainy, obejmujący m.in. amunicję do systemów rakietowych HIMARS.

„Poza tym budujemy »koalicję czołgową«, rozmawialiśmy też o pociskach dalekiego zasięgu. To wszystko jest sygnałem, że Rosja nie ma szans w tej wojnie” — ocenił Zełenski. Podkreślił, że musi zostać powołany międzynarodowy trybunał celem pociągnięcia Rosji do odpowiedzialności.

Jak ocenił wizytę szef ukraińskiej dyplomacji Dmytro Kuleba, obaj liderzy są z rozmów „zadowoleni”. Dodał, że wizyta to sygnał dla Rosji — „nikt się ciebie nie boi”.

WIZYTA BIDENA W WARSZAWIE

W dniach 21–22 lutego Joe Biden złoży wizytę w Warszawie. Ambasador USA w Polsce Mark Brzezinski nazwał wizytę „historycznym definiującym momentem tej epoki”. Joe Biden przemówi we wtorek 21 lutego o godz. 17:30 czasu polskiego (18:30 czasu litewskiego) w Warszawie. ■

Opr. A.K. na podst. BNS, PAP, inf. wł.

Dzień Myśli Braterskiej – święto harcerzy

Honorata Adamowicz

22 lutego na całym świecie obchodzony jest Dzień Myśli Braterskiej. To święto jedności i przyjaźni skautów i harcerzy, które ma im przypominać, że jest ich wielu i niezależnie od koloru skóry, narodowości, pochodzenia czy wieku – wszyscy są dla siebie braćmi.

Alina Ewelina Kieżun, przewodnicząca Związku Harcerstwa Polskiego na Litwie (ZHPnL) w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” mówi, że Dzień Myśli Braterskiej jest jednym z najważniejszych świąt harcerskich.

DRUHN Y Z DRUŻYNY „VIATOR” I „BIAŁE WILKI”

— Każdego roku ktoś inny zajmuje się organizacją Dnia Myśli Braterskiej. W tym roku za jego organizację wzięła się młoda ekipa. Niezmiernie się cieszę, że tak młode osoby biorą się do organizowania tak wielkiego i ważnego dla nas wydarzenia. W tym roku organizują je drużyny „Viator” i „Białe wilki” — mówi przewodnicząca ZHPnL.

WSPÓŁPRACA ZE SKAUTAMI

W tym roku do ZHPnL dołączają harcerze z ZHR, przyjadą harcerze z ZHP Ukraina. Dołączą również skauci litewscy, co jest bardzo ważne. Jak zaznaczyła Alina Ewelina Kieżun, praca z litewskimi skautami co roku jest coraz mocniejsza i bardziej owocna.

PIĘKNA KADRA, PIĘKNA MŁODZIEŻ

— Organizowanie tak ważnego wydarzenia jest naprawdę ciężkim wyzwaniem i cieszę się, że podjęły się tego młode osoby. Największym sukcesem naszej organizacji jest to, że mamy wspaniałych harcerzy. Poprzez te wszystkie zbiórki, które odbywają się w drużynach, zastępach, młodzież się uczy. Dzięki temu kształcimy przy-

ZHPnL zwiększa się z każdym rokiem, nawet po odejściu starszych osób
Fot. Marian Paluszkiewicz

szłe kadry, piękną młodzież, która potrafi wziąć w garść swoje myśli i tworzyć piękno — zaznacza Kieżun.

ORGANIZACJA ZWIĘKSZA SIĘ Z KAŻDYM ROKIEM

Obecnie ZHPnL skupia ponad 594 osoby aktywnie działające na rzecz środowiska polskiego i litewskiego. Ale każdego roku w styczniu i lutym odnawiane są ewidencje i według nowej to będzie już ponad 600 osób.

— Nowe osoby dochodzą do nas co miesiąc, a czasami nawet co tydzień. To bardzo cieszy, że nasze grono się powiększa, ale są osoby, które też odchodzą. Wyjeżdżają na studia, wybierają inną drogę, takie są nasze realia. Cieszy nas także, że w ostatnich latach do naszego grona dołączają starsi harcerze. Nasza organizacja zwiększa się z każdym rokiem, mimo niektórych rezygnacji — mówi przewodnicząca ZHPnL.

Tak jak każda organizacja ZHPnL ma sporo problemów, ale jak mówi Alina Ewelina Kieżun, nie ma takiego problemu, któremu by człowiek nie mógł podolać.

— Pan Bóg nie obarcza człowieka problemami ponad jego siły — podkreśla nasza rozmówczyni.

BRAK ŚRODKÓW

— Największym problemem jest to, że brakuje nam środków do działania. Działamy na zasadzie wolontariackiej, wpłacamy składki do naszej organizacji, piszemy projekty do Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”, do Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Co roku wspiera nas Polska. Chciałoby się, żeby bardziej nas wspierało państwo litewskie i nad tym pracujemy. Dzięki dobrym relacjom między prezydentami Polski i Litwy państwo litewskie zaczęło nas bardziej dostrzegać i może nawet w jakiś sposób doceniać nasz wkład — zaznacza Alina Ewelina Kieżun.

DZIEŃ MYŚLI BRATERSKIEJ

22 lutego to bardzo ważna data w środowisku harcerskim. Tego dnia, 1857 r. urodził się założyciel skautingu, sir Robert Baden-Powell. Tego samego dnia, w 1889 r. urodziła się żona generała Olave Baden-Powell, która skauting promowała wśród żeńskiej części społeczeństwa. Tego dnia obchodzimy Dzień Myśli Braterskiej. ■

Czy litewscy przedsiębiorcy wezmą udział w odbudowie Ukrainy?

Ostateczna decyzja w sprawie powojennej odbudowy Ukrainy zapadnie na szczęblu Stanów Zjednoczonych i Komisji Europejskiej, a polityczne stanowisko Litwy nie będzie miało większego wpływu na plan odbudowy — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Danas Arlauskas, dyrektor generalny Litewskiej Konfederacji Pracodawców.

Antoni Radczenko: Litwa deklaruje, że chce przyczynić się do odbudowy Ukrainy po wojnie. Mówi się nie tylko o wkładzie państwa litewskiego w odbudowę, ale również o wkładzie sektora prywatnego. Czy są już jakieś plany odnośnie udziału litewskiego biznesu? Być może są prowadzone rozmowy z przedsiębiorcami?

Danas Arlauskas: Teraz wszystko odbywa się na poziomie rozmów, ponieważ na razie nie ma żadnego zatwierdzonego mechanizmu, jak odbudowa ma wyglądać. Nie wiadomo, jak państwo litewskie i litewski biznes będzie uczestniczył w tym procesie. Na razie wszystko ogranicza się do deklaracji, że Ukraina wygra wojnę i trzeba będzie odbudować kraj. Co do tego jest pełna zgoda. Mówi się o nowym „planie Marshalla”. Tylko obecnie mamy więcej rozmów niż konkretnych rozwiązań. Nadal nie wiadomo, za czyje pieniądze będzie się odbywała odbudowa Ukrainy. Czy środki będą pochodziły z zamrożonych na Zachodzie majątków i kont oligarchów rosyjskich oraz rosyjskich instytucji państwowych? Pytanie podstawowe brzmi następująco: kto będzie finansował odbudowę? To jedna sprawa. Druga polega na tym, w jaki sposób będziemy uczestniczyli w odbudowie? Czy zostaną ogłoszone odpowiednie przetargi, w których będzie mogło uczestniczyć państwo lub odpowiednie spółki budowlane, transportowe i temu podobne? Czy będzie dokonany „podział” terytorialny, że na przykład konkretne państwo lub konkretny podmiot otrzyma odpowiednią jednostkę terytorialną do odbudowy? Teraz to wszystko jest w stadium rozmów. Trzeba też

„Nadal nie wiadomo, za czyje pieniądze będzie się odbywała odbudowa Ukrainy” — mówi Danas Arlauskas **Fot. Marian Paluszkiewicz**

pamiętać o różnych potencjałach. Na przykład, jeśli zostanie ogłoszony przetarg na odbudowę drogi lub miasta, to możliwości amerykańskiego biznesu na wstępie są większe niż litewskiego. Taki przetarg przegramy. Podobna sytuacja była po wojnie w Iraku, gdy również wiele mówiono o odbudowie kraju. Wówczas na Litwę przybyli zachodni eksperci, którzy przeprowadzili odpowiednie szkolenia dla biznesu. Na przykład, jak trzeba uczestniczyć w takich przetargach. Nic jednak nie słyszałem o tym, aby ktoś z Litwy wygrał jakikolwiek przetarg. Więc na razie sprawa wygląda bardzo mglisto. Nie warto moralizować na zasadzie, że biznes musi uczestniczyć w odbudowie. Bo powstaje pytanie: na jakich zasadach? Czy na zasadzie działalności charytatywnej, na przykład odbudować jakąś zrujnowaną szkołę? Czy na jakichś innych?

Czy w ogóle państwo litewskie prowadzi jakieś konsulta-

cje w tej materii z przedstawicielami biznesu?

W przypadku Litwy za przyszłą odbudowę Ukrainy jest odpowiedzialne Ministerstwo Środowiska. Został powołany odpowiedni podmiot (Agencja Rozwoju Sektora Budowlanego — przyp.red.). Problem tkwi w tym, że sam pomysł i jego realizacja, nawet w samej Komisji Europejskiej, nie jest do końca sprecyzowany. To, że są prowadzone rozmowy, jest czymś pozytywnym. Musimy rozmawiać. Musimy się szykować. Tworzyć odpowiednie modele. To się dzieje. Tym niemniej, jaka będzie ostateczna decyzja i jaką ostateczną formę przybierze odbudowa Ukrainy, to wszystko nie będzie zależało od nas. O tym będą decydowały w pierwszej kolejności Stany Zjednoczone i Komisja Europejska.

To będzie „duży stół” i jakie będzie to nasze „krzesło” przy tym stole, to się okaże.

10.>>

Jeszcze raz powrócę do kwestii Iraku, kiedy to było mnóstwo rozmów i agitacji, a nic z tego nie wyszło. Oczywiście nie chciałbym, aby w tym przypadku również stało się coś takiego. Poza tym Litwa już na obecnym etapie bardzo mocno wsparła Ukrainę.

Właśnie — Litwa od samego początku, praktycznie od 2014 r., była jednym z najzagorzalszych sojuszników i adwokatów Ukrainy na arenie międzynarodowej. Czy takie stanowisko Litwy może pomóc litewskiemu sektorowi prywatnemu w Ukrainie? Tak, by jego udział był większy niż w Iraku?

Nie sądzę, że stanowisko Litwy w sprawie Ukrainy będzie miało wpływ na kształt przyszłego modelu odbudowy kraju po wojnie. To nie działa na takich zasadach. Bo jak by to wyglądało w praktyce? Dajemy Litwie do odbudowy ileś kilometrów jakiejś drogi, ponieważ kiedyś Litwa pomogła w tym lub tym. Trzeba rozróżnić dwie rzeczy — pragmatyzm ekonomiczny i czynnik moralny.

Na ile w ogóle Ukraina jest interesująca dla litewskiego sektora prywatnego jako terytorium do in-

westowania? Chodzi mi o sytuację przed i po rozpoczęciu się pełnowymiarowej wojny?

Powiem tak, jeśli komuś udaje się wejść na bardzo skomplikowany rynek, gdzie istnieje bardzo duża korupcja, gdzie stosunki ekonomiczne są inne niż na Zachodzie, to można mówić o powodzeniu. To nie jest żadna tajemnica, że w Ukrainie panował taki na wpół dziki kapitalizm. Litewscy przedsiębiorcy mają podobne doświadczenie. Wyrosli oni w podobnych warunkach. Mamy umiejętności pozwalające na funkcjonowanie na takich rynkach. W przypadku inwestycji po wojnie to wszystko będzie zależało od samej Ukrainy. Czy uda się jej wyzwolić z korupcji i protekcjonizmu. W takim wypadku Ukraina będzie bardzo atrakcyjna dla litewskiego biznesu. Bo, jak już wspominałem, mamy doświadczenie do pracy na niekonwencjonalnych rynkach. Z drugiej strony, czy biznes już mocno zintegrowany z państwami zachodnimi, będzie chciał tam inwestować — to pytanie pozostaje otwarte. Bo już teraz w samej Litwie są przedsiębiorcy, którzy nadal działają w szarej

Nie sądzę, że stanowisko Litwy w sprawie Ukrainy będzie miało wpływ na kształt przyszłego modelu odbudowy kraju po wojnie. To nie działa na takich zasadach. Bo jak by to wyglądało w praktyce? Dajemy Litwie do odbudowy ileś kilometrów jakiejś drogi, ponieważ kiedyś Litwa pomogła w tym lub tym. Trzeba rozróżnić dwie rzeczy — pragmatyzm ekonomiczny i czynnik moralny.

strefie, ale coraz więcej jest takich, którzy z przyczyn etycznych mówią, że wszystko będą załatwiać legalnie. Dlatego, jeśli Ukraina chce być atrakcyjną do inwestowania, to musi się zmienić. W pierwszej kolejności — zapanować nad korupcją. ■

Rozmawiał Antoni Radzenko

TVP
WILNO

■ Litwa chce brać udział w odbudowie Ukrainy Fot. EPA-ELTA

Bezcenny dar Lwowa na 700. urodziny Wilna. Arcydzieła malarstwa europejskiego w Pałacu Władców

33 arcydzieła malarstwa europejskiego pochodzące z Lwowskiej Narodowej Galerii Sztuki im. Borysa Woznyckiego od 16 lutego są prezentowane w Pałacu Władców w Wilnie.

Jest to prezent na 700-lecie Wilna. Obrazy te są podstawą stałych ekspozycji lwowskiej galerii, arcydziełami sztuki europejskiej i wyjątkowym darem rozdartego wojną kraju — czytamy w nadesłanym komunikacie Pałacu Władców.

„W czasach pokoju, kiedy dziedzictwo kulturowe nie jest zagrożone przez nikogo, taka kolekcja nie byłaby wywieziona z Lwowa, ponieważ sale muzeów pozostałyby w połowie puste. W warunkach moskiewskiej agresji zorganizowanie takiej wystawy na Litwie jest zarówno próbą ochrony wspólnego europejskiego dziedzictwa przed potencjalnymi atakami rakietowymi, jak też wyjątkowym darem Lwowa dla obchodzącego swoją rocznicę Wilna” — napisano w komunikacie.

KONTEKST LITUANISTYCZNY WYSTAWY

Obrazy słynnych włoskich, niemieckich, flamandzkich, hiszpańskich, austriackich, polskich i innych autorów od XV do początku XX w. zostały wybrane na tę wystawę w taki sposób, aby chronologicznie (stylistycznie) i geograficznie odzwierciedlały niezwykle bogatą kolekcję Galerii Lwowskiej. Chodzi również o to, aby w Wilnie można było zobaczyć dzieła tych samych mistrzów lub ich szkół, które znajdowały się w zbiorach władców Litwy i Polski oraz możnowładców litewskich. Tak więc wiele z prezentowanych arcydzieł ma kontekst lituanistyczny, choć same w sobie są niezwykle cennymi dziełami gotyku, renesansu, manieryzmu, baroku, klasycyzmu, romantyzmu i modernizmu, które mogłyby ozdobić każde muzeum na świecie.

Na wystawie możemy obejrzeć prace Martina Schongauera i Lucasa Cranacha Starszego, którzy wywarli wpływ na artystów pra-

Na wystawie można będzie zobaczyć obraz z XV w. „Św. Maria Magdalena, św. Otylia i św. Klara”, malarz nieznan

cujących dla dworu wielkksiążęcego i litewskich możnowładców. Rysunki Schongauera stały się pierwowzorem ilustracji do modlitewnika Olbrachta Gasztołda. Według kartonów, które powstały w środowisku Pietera Coecke'a van Aelsta, utkane zostały arrasy zamówione przez wielkiego księcia litewskiego i króla Polski Zygmunta Augusta w czasach, gdy rezydował on w Wilnie.

W kolekcjach władców Litwy i Polski oraz możnowładców litewskich były obrazy Leonarda da Vinci, Tycjana, Petera Paula Rubensa, Jana Brueghela l'Anciena, Pietra della Vecchia, Sassoferato, Caravaggia, José de Ribery i inne dzieła renesansowych i wczesnobarokowych malarzy włoskich, flamandzkich, niemieckich, hiszpańskich, których twórczość prezentowana jest na wystawie.

12.>>

Ze źródeł historycznych wiadomo, że obrazy te, które znajdowały się w zbiorach władców dynastii Jagiellonów i Wazów, podczas gdy władcy przebywali w stolicy Litwy, często zdobiły sale Pałacu Władców. Wiele z tych dzieł, a także innych dzieł późniejszych artystów tego okresu (np. Luki Giordano) znajdowało się w kolekcjach litewskich możnowładców (książąt Czartoryskich, Radziwiłłów, Sanguszków, Sapiechów, hrabiów Tyszkiewiczów, Tyzenhauzów, Przędzieckich i in.).

Carlo Dolci był autorem wizerunku patrona Litwy św. Kazimierza, Johann Baptist von Lampi starszy malował portrety władców Litwy i Polski oraz litewskich możnowładców, Jan Matejko i Wojciech Horacy Kossak uwiecznili na swoich płótnach ważne wydarzenia z historii Litwy.

W WILNIE – NAJCENNIJSZE OBRAZY Z LWOWA

Na wystawie znalazły się najważniejsze i niewątpliwie najcenniejsze eksponaty sztuki Lwowskiej Narodowej Galerii Sztuki im. Borysa Woznyckiego, która ma 18 działów-muzeów. Wśród 33 prezentowanych dzieł z XV–XX w. można zobaczyć pracę „Hagar na pustyni” Sebastiana Ricciego, „Portret dzieci artysty” Jana Matejki, obraz „Chrystus i Samarytanka” Henryka Siemiradzkiego, dzieła Leonarda da Vinci, Petera Paula Rubensa, Jana Brueghla Starszego.

W warunkach wojny sprowadzenie dzieł sztuki z Ukrainy, która była codziennie ostrzeliwana rakietami dalekiego zasięgu, było dużym wyzwaniem. Ewakuację kolekcji obrazów z Lwowa sfinansował Instytut Goethego w Wilnie oraz fundacja „Stabilisation Fund for Culture and Education 2022” Ministerstwa Spraw Zagranicznych Republiki Federalnej Niemiec.

Kuratorami wystawy są Vydas Dolinskas, Taras Vozniak, Igor Khomyn, Marijus Uzorka, Daiva Mitrulevičiūtė, Ignas Račickas.

NAJWIĘKSZE MUZEUM W UKRAINIE

Lwowska Galeria Sztuki im. Borysa Woznyckiego jest jednym z

największych i najbogatszych muzeów w Ukrainie, które zachowuje i prezentuje bezcenne arcydzieła sztuki całej Europy i Ukrainy.

W zbiorach znajduje się ponad 64 tys. cennych eksponatów od starożytności do współczesności.

W galerii znajdują się cenne zbiory dawnego malarstwa Europy Zachodniej i Środkowej, rzeźby epoki baroku, portrety postaci historycznych Rzeczypospolitej Obojga Narodów XVI–XIX w. i ich potomków, obrazy malarzy polskich i austriackich, ikony, meble i inne dzieła sztuki użytkowej. Wraz

z wybuchem agresji Moskwy w 2022 r. cenne eksponaty Narodowej Galerii Sztuki im. Borysa Woznyckiego w Lwowie zostały zabrane z ekspozycji i umieszczone w specjalnych magazynach, w których znajdowały się również najważniejsze zbiory innych muzeów wschodniej i środkowej Ukrainy. Niektóre oddziały galerii w okolicach Lwowa ucierpiały z powodu bombardowań, arcydzieła przechowywane w magazynach są narażone na uszkodzenie przez częste i długotrwałe przerwy w dostawie prądu. ■

Opr. A.P. (inf. valdovurumai.lt)

Fot. valdovurumai.lt

■ Obrazy prezentowane w Pałacu Władców są arcydziełami sztuki europejskiej

■ Obraz Jana Matejki „Portret czworga dzieci artysty” przedstawia dzieci polskiego artysty: Jerzego, Tadeusza, Helenę oraz Beatę

Ruszają 23. Wileńskie Targi Książki

Tematem przewodnim tegorocznych targów książki jest 700-lecie Wilna, gościem honorowym będzie Ukraina. Tradycyjnie nie zabraknie też polskich akcentów.

23. Wileńskie Targi Książki w Litewskim Centrum Wystawieniczo-Kongresowym LITEXPO (al. Laisvės 5) odbędą się w dniach 23–26 lutego. W wydarzeniu weźmie udział około dwustu wystawców, odbędzie się około 500 imprez i prezentacji. „Targi skupią się na literaturze ukraińskiej i literaturze europejskich walk o wolność. Organizatorzy targów zaproszą zwiedzających i gości do dyskusji politycznych i publicznych, w których wezmą udział litewscy i zagraniczni pisarze, politolodzy, historycy i eksperci. Spodziewamy się, że w wydarzeniu udział weźmie tyle gości, co w roku 2020, czyli około 70 tys.” — mówi Lolita Varanavičienė, prezes Stowarzyszenia Wydawców Litwy, wieloletnia organizatorka Wileńskich Targów Książki.

Wileńskie Targi Książki odbędą się w dniach 23–26 lutego
Fot. Marian Paluszkiwicz

UCZTA Z KSIĄŻKĄ

Institut Polski w Wilnie wraz z litewskimi wydawnictwami (Wydawnictwo Związku Pisarzy Litwy, wydawnictwo „Apostrofa”, wydawnictwo „Vaga”) w ramach 23. Wileńskich Targów Książki organizuje cykl spotkań literackich, podczas których czytelnicy litewscy oraz miłośnicy polskiej literatury będą mogli wziąć udział w prezentacji litewskich edycji książek polskich twórców, a także zapoznać się z takimi przedstawicielami polskiej kultury jak Olga Tokarczuk i Wisława Szymborska, jak też zapoznać się z wartościowymi i ponadczasowymi dziełami tych autorek. Nie zabraknie również zdolnych i uznanych przedstawicieli młodszej generacji jak Kamil Janicki czy Julia Fiedorczuk. Wszystkie wydarzenia IP odbędą się z symultanicznym polsko-litewskim tłumaczeniem.

PREZENTACJA KSIĄŻKI CZESŁAWA MIŁOSZA

24 lutego, w piątek, o godz. 15.00 w Sali 1.2 odbędzie się prezentacja książki Czesława Miłosza „Zaczynając od moich ulic”. W spotkaniu udział wezmą: Audrius Ožalas, dr Mindaugas Kvietkauskas z Uniwersytetu Wileńskiego, poeta Tomas Venclova. „Zaczynając od moich ulic” jest to zbiór rozmaitych drobnych form prozatorskich Miłosza. Znajdziemy tu artykuły, eseje, wykłady, odczyty, pożegnania zmarłych osób. Całość jest podzielona na pięć rozdziałów, które stanowią uporządkowane chronologicznie pisma o pokrewnej tematyce. Wydarzenie odbędzie się w języku litewskim.

OPOWIEŚĆ O CZTERECH ŻONACH WŁADCY

25 lutego, w sobotę, o godz. 12.00 w Sali Kinowej będzie miała

miejsce prezentacja książki Kamila Janickiego „Damy Władysława Jagiełły”. Udział w spotkaniu wezmą: autor, tłumacz Kazys Uscila, dr Barbara Stankiewicz z Uniwersytetu Wileńskiego, dr Aurimas Švedas z Instytutu Historii Litwy.

Kamil Janicki to polski pisarz i publicysta specjalizujący się w dziejach II Rzeczypospolitej i sylwetkach wybitnych kobiet, z wykształcenia historyk. Redaktor naczelny magazynu „WielkaHISTORIA.pl”. Autor m.in. bestsellerowych „Dam złotego wieku”, powraca do historii kobiet i proponuje pasjonującą opowieść o czterech żonach jednego z najważniejszych władców w historii Polski. Jadwiga Andegaweńska, Anna Cylejska, Elżbieta Granowska i Zofia Holszańska — żony Władysława Jagiełły — wielkiego monarchy, przebiegłego polityka i człowieka, który szczęście w miłości odnalazł dopiero u schyłku swego życia.

14.>>

POEZJA NOBLISTKI

W sobotę, z okazji 100-lecia urodzin polskiej noblistki, odbędzie się premiera litewsko-polskiego tomiku poezji Wisławy Szymborskiej „33 eilėraščiai/33 wiersze” (godz. 15.00, Sala 5.3).

Udział w spotkaniu wezmą: prezes Fundacji Wisławy Szymborskiej Michał Rusinek, poeta i tłumacz Tomasz Venclova, moderować spotkanie będzie attaché ds. kultury Republiki Litewskiej w Polsce Rasa Rimickaitė.

Michał Maciej Rusinek to polski literaturoznawca, tłumacz, pisarz, doktor habilitowany nauk humanistycznych, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego. Były sekretarz Wisławy Szymborskiej.

SPOTKANIE ON-LINE

Z OLGĄ TOKARCZUK

25 lutego o godz. 17.00 w Sali Kinowej odbędzie się spotkanie on-line z Olgą Tokarczuk i prezentacja litewskiego wydania „Ksiąg Jakubowych”. Udział w rozmowie wezmą: autorka (on-line), tłumacz Vuturys Jarytis oraz moderator spotkania Jūratė Čerškutė.

„Księgi Jakubowe albo Wielka podróż przez siedem granic, pięć języków i trzy duże religie, nie licząc tych małych” to powieść historyczna Olgi Tokarczuk, wydana w październiku 2014. Czytając „Księgi Jakubowe” mamy okazję poznać realia połowy XVIII w. Przekonać się, jak wyglądała ówczesna architektura, jak ubierali

się ludzie, jakie smaki i zapachy im towarzyszyły. Jakimi były szlacheckie dwory i katolickie plebanie, typowe żydowskie domy, gdzie Żydzi chętnie zatapiaли się w modlitwie i w lekturze tajemniczych pism. Tokarczuk czerpie wiele z tradycji powieści historycznej, ale nie można tylko do takiej kategorii gatunkowej zaszeregować jej książki. Noblistka napisała dzieło refleksyjne o samej historii i jej meandrach, które decydowały o losach narodów. Przedstawia, jak niegdyś na tych samych ziemiach egzystowali ramię w ramię wyznawcy chrześcijaństwa, judaizmu, a także islamu. „Księgi Jakubowe” to dzieło o wielkim rozmachu literackim. Książka została przetłumaczona na 13 języków.

Olga Tokarczuk to polska pisarka, eseistka, poetka i autorka scenariuszy, psychoterapeutka, laureatka Nagrody Nobla w dziedzinie literatury za rok 2018, laureatka The Man Booker International Prize 2018 za powieść „Bieguni” oraz dwukrotna laureatka Nagrody Literackiej „Nike” za powieści „Bieguni” i „Księgi Jakubowe”.

PREZENTACJA KSIĄŻKI

JULII FIEDORCZUK

25 lutego, w sobotę, IP zaprasza na prezentację książki Julii Fiedorczuk „Pod słońcem” (godz. 19.00, Forum). Udział w spotkaniu wezmą: autorka, tłumacz Kazys Uscila, Joanna Dąbrowska (Wydawnictwo Literackie), moderator Donatas Puslys.

Powieść obyczajowa „Pod słońcem” umiejętnie wprowadza nas do wykreowanego przez autor-

kę świata. Akcja powieści toczy się w czasach powojennej Polski. Głównym bohaterem książki jest małżeństwo, które jest ze sobą na dobre i na złe. Życie małżonków to pasmo wielu znaczących momentów przeplatanych codziennością. Poznajemy ich wspomnienia – przeżywamy wraz z małżonkami koszmar związany z wojną. Jesteśmy świadkiem tego, jak para stara się odnaleźć w nowej rzeczywistości, jak nadzieja bohaterów przeplatała się z obawą o to, co ich czeka w najbliższej przyszłości. To książka przesycona wprost magicznym realizmem. Łączy w sobie elementy powieści historycznej i psychologicznej. Julia Fiedorczuk to pisarka, poetka, tłumaczka, wykładowczyni Instytutu Anglistyki i współtwórczyni Centrum Humanistyki Środowiskowej na wydziale neofilologii Uniwersytetu Warszawskiego, współzałożycielka, wraz z Filipem Springerem, Szkoły Ekopoetyki przy Instytucie Reportażu w Warszawie. Jej teksty i przekłady ukazywały się między innymi w „Literaturze na świecie”, „Dwutygodniku”, „Tygodniku Powszechnym”, „Piśmie”, i miesięczniku „Znak”. Jest felietonistką tygodnika „Polityka”. Utwory Julii Fiedorczuk przetłumaczono na ponad 20 języków.

Wstęp na teren Targów Książki jest biletowany. Obywatelom Ukrainy, po okazaniu odpowiedniego dokumentu, przysługuje wstęp bezpłatny. ■

Opr. J. G.

Na podst. litexpo.lt, IP w Wilnie

Odślonięcie pomnika śp. dr. Jerzego Targalskiego na Cmentarzu Wojskowym w Warszawie

Zarząd Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” w imieniu wdowy, przyjaciół, współpracowników i wychowanków śp. dr. Jerzego Targalskiego prowadził w 2022 r. zbiórkę środków finansowych na ufundowanie jego nagrobka, który teraz stał się rzeczywistością i będzie przypominał potomnym o tej wybitnej postaci.

WYBITNY POLAK NA CMENTARZU WOJSKOWYM W WARSZAWIE

Dzięki wsparciu finansowemu wielu darczyńców, którzy wzięli udział w zbiórce funduszy, mających na celu umożliwienie realizacji projektu, oraz środkom z dotacji Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, udało się postawić nowy pomnik tego wybitnego Polaka na Cmentarzu Wojskowym w Warszawie.

Nagrobek opracowany został wspólnie z wdową i przyjaciółmi zmarłego oraz przy wsparciu prof. Janusza Smazy z warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych. Realizacją projektu oraz montażem zajął się Radosław Tusznio, prowadzący przedsiębiorstwo Tussini – Konserwacja Dziel Sztuki.

W okresie PRL Jerzy Targalski działał w opozycji antykomunistycznej, był współpracownikiem Komitetu Obrony Robotników, zajmował się publikacją wielu niezależnych czasopism. Współpracował także z paryską „Kulturą” Jerzego Giedroycia oraz Radiem Wolna Europa.

Przez wiele lat wykładał na Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego, a w ostatnich latach życia związany był z Akademią Sztuki Wojennej. Jerzy Targalski zajmował się analizą bezpieczeństwa państwa oraz polityką wschodnią, był jednym z najwybitniejszych sowietologów i ekspertów z zakresu geopolityki oraz orędownikiem idei Intermarium.

W 2020 r. w uznaniu zasług został odznaczony Krzyżem Ko-

mandorskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Krzyżem Wolności i Solidarności.

ZARZĄD FPPNW PRAGNIE PODZIĘKOWAĆ

Zarząd Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” pragnie podziękować za wsparcie w realizacji projektu wszystkim tym, którzy swoimi działaniami przyczynili się do jego ukończenia – w szczególności Mateuszowi Morawieckiemu – Prezesowi Rady Ministrów, Wojciechowi Labudzie – Pełnomocnikowi Prezesa Rady Ministrów ds. ochrony miejsc pamięci, Janowi Dziedziczkowi – Pełnomocnikowi Rządu ds. Polonii i Polaków za Granicą, Zbigniewowi Rauowi – Ministrowi Spraw Zagranicznych, Radzie Fundacji „Pomoc Polakom

■ dr Jerzy Targalski Fot. Facebook

na Wschodzie”, a także przyjaciołom, wychowankom oraz najbliższym współpracownikom dr. Jerzego Targalskiego. ■

Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie”

■ Nagrobek opracowany został wspólnie z wdową i przyjaciółmi zmarłego oraz przy wsparciu prof. Janusza Smazy z warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych Fot. FPPnW

Groby polskich lotników na Cmentarzu Marynarki Wojennej w Kalkarze

Leszek Wątróbski

Cmentarz Marynarki Wojennej usytuowany jest na wschodnich peryferiach osady, na granicy z miejscowością Xghajra. Z centrum Kalkary można tam dojść spacerem w 10 min. Z placu obok kościoła pw. św. Józefa trzeba skręcić w jedną z bocznych uliczek i iść nią do rozwidlenia dróg. Nekropolia znajduje się nieopodal.

CAPPUCCINI CEMETERY

W sąsiedztwie (ok. 2 km) znajduje się dawny brytyjski fort Rinnella, dzisiaj zamieniony w muzeum. Rozciąga się stąd malowniczy widok na Vallettę i zatokę Wielkiego

Kalkara to niewielka, licząca 3 tys. mieszkańców miejscowość położona niedaleko Valletty, po drugiej stronie zatoki Wielkiego Portu (ang. Grand Harbour, Malta).

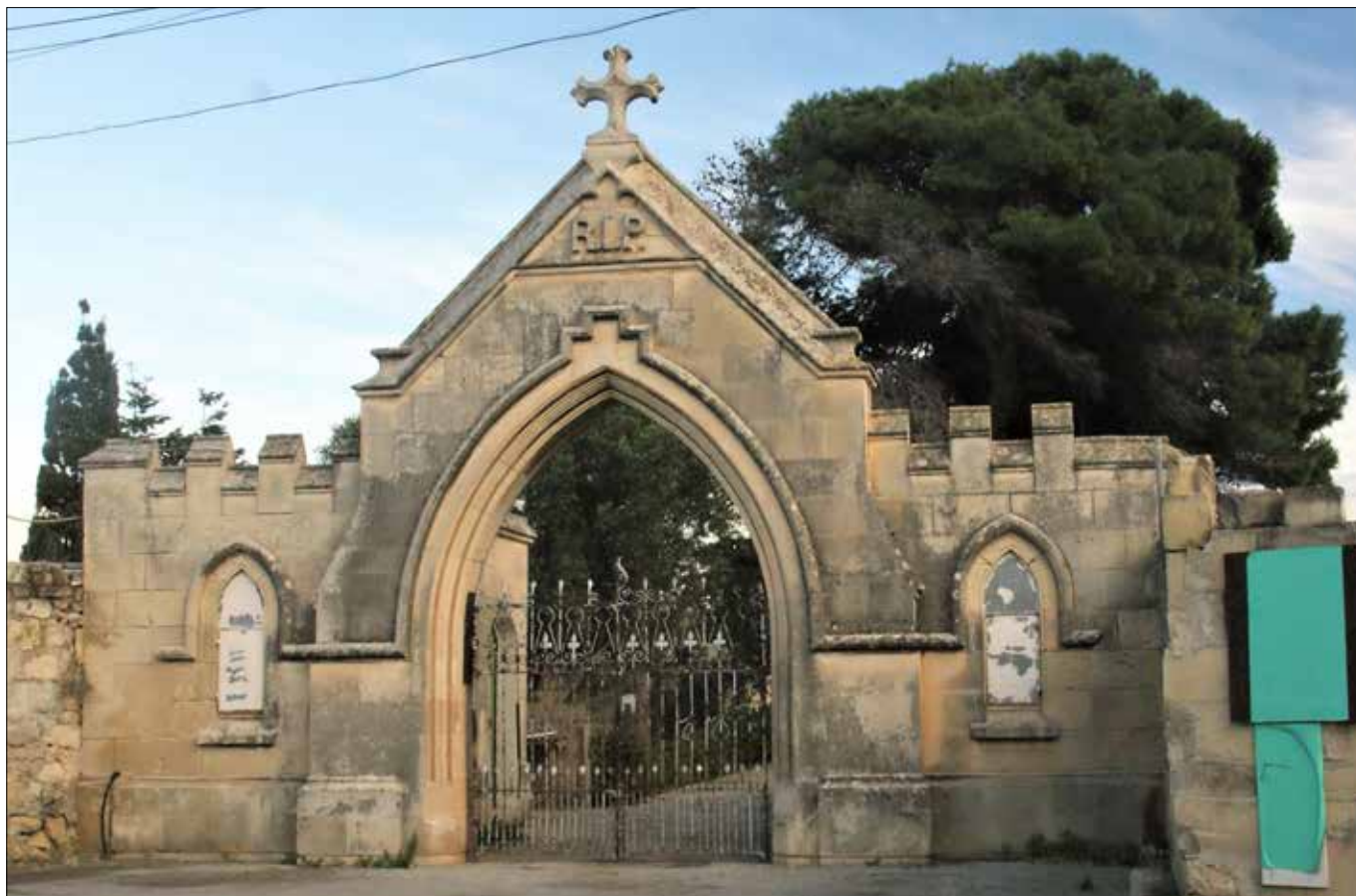
Portu. Cmentarz można swobodnie odwiedzać w ciągu dnia. Na miejscu dyżur pełni pracownik administracyjny, który po godzinach pracy zamyka bramę.

Cmentarz znany jest również pod nazwą Capuccini Cemetery, co związane jest ze znajdującym się nieopodal klasztorem Ojców Kapucynów. Został on utworzony w roku 1901 i od początku pełnił funkcję nekropolii Royal Navy. Cmentarz swoim kształtem przypomina nieregularny pięciokąt. Otacza ją wysoki kamienny mur, a główne wejście prowadzi przez okazałą neogotycką bramę ze sklepieniem przejściem, zwieńczoną łacińskim krzyżem.

SEKCJA PROTESTANCKA I RZYMSKOKATOLICKA

Cmentarz składa się z dwóch sekcji: protestanckiej i — znacznie mniejszej — rzymskokatolickiej. Jest zadbany, a na jego estetykę korzystnie wpływają utwardzone alejki oraz rosnące tu i ówdzie ozdobne krzewy i drzewa. Orientację ułatwia wiszący na ścianie budynku administracyjnego ogólny plan nekropolii. Na tablicy w pobliżu bramy wejściowej znajduje się informacja dotycząca wojennych zmagania o Maltę (Malta in the two World Wars) oraz liczba żołnierskich pochówków.

18.>>

■ Główne wejście na cmentarz prowadzi przez neogotycką bramę

17.>>

Na cmentarzu znajduje się 5 wydzielonych kwater wojennych. Pochowano w nich żołnierzy zmarłych w okresie I i II wojny światowej. W większości pochodzili oni z krajów Commonwealthu, ale są tu także mogiły żołnierzy francuskich, japońskich i niemieckich (z lat 1914–1918) oraz polskich i włoskich (z lat 1940–1945). Ich pamięci poświęcono dwujęzyczne tablice pamiątkowe (po angielsku i w językach narodowych). Znajdują się one zaraz przy wejściu na cmentarz, na ścianie budynku administracyjnego. Większość wojskowych nagrobków ma podobny kształt i formę. Kamienny fundament przykrywa osadzona na nim gładko oszlifowana prostokątna płyta z wrytą inskrypcją nagrobną.

Na tamtejszym cmentarzu pochowani zostali polscy lotnicy i marynarze. Groby polskich lotników znajdują się w części protestanckiej cmentarza. Razem z nimi spoczywa tam 1 182 żołnierzy, z czego 1 040 to polegli zidentyfikowani z imienia i nazwiska.

POLSKA ESKADRA

Polacy brali udział w działaniach związanych z rozpoczętą w listopadzie 1942 r. inwazją aliantów w Afryce Północno-Zachodniej. Wzięły w niej udział liczne jednostki lotnicze, w tym także 138 Dywizjon Specjalny RAF, a w jego składzie jedna polska eskadra.

„17 grudnia 1942 około czwartej rano — czytamy w kronice RAFu — samolot Handley Page Halifax DT-542-NF-Q 138 Dywizjonu Specjalnego RAF lecący z Bliskiego Wschodu przez Maltę i Gibraltarię do Wielkiej Brytanii rozbił się tuż po starcie z maltańskiego lotniska Luqa w pobliżu miejscowości Żejtun. Zginęła cała załoga samolotu: por. pil. Krzysztof Dobromirski, por. pil. Stanisław Pankiewicz, por. obs. Zbigniew Idzikowski, sierż. r/op. Roman Wysocki, sierż. r/op. Alfred Kleniewski, st. sierż. strz. Oskar Zieliński oraz 11 pasażerów. Polscy lotnicy zostali pochowani na cmentarzu oo. kapucynów w miejscowości Kalkara na Malcie.

Pod koniec 1942 r. z Wielkiej Brytanii na lotnisko Luqa na Mal-

■ Dwujęzyczne tablice pamiątkowe (po angielsku i po polsku)

cie został przerzucony 23 Dywizjon Nocnych Myśliwców RAF, który uczestniczył odtąd w działaniach lotniczych nad Afryką Północną i Morzem Śródziemnym. Dowódcą jednej z eskadr dywizjonu był kpt. pil. Jerzy Orzechowski. W jednostce znaleźli się ponadto por. Ignacy Szponarowicz i por. Marcei Neyder. W czasie jednego z lotów bojowych 21 lutego 1943 samolot Mosquito por. Neydera został prawdopodobnie zestrzelony do morza w rejonie Marettimo i Pantallerii. Polak zginął razem ze swym nawigatorem F/O Sydneyem Johnem Cornesem. Pośmiertnie został odznaczony Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari.

W połowie czerwca 1943 na Maltę przybyli trzej polscy piloci z rozwiązanego Polskiego Zespołu Myśliwskiego (Cyrk Skalskiego) walczącego wcześniej w Afryce Północnej: kpt. pil. Stanisław Skalski został dowódcą 601 Dywizjonu Myśliw-

skiego RAF, por. pil. Eugeniusz Horbaczewski został dowódcą eskadry a później dowódcą całego 43 Dywizjonu Myśliwskiego RAF i por. pil. Władysław Drecki został dowódcą eskadry w 152 Dywizjonie Myśliwskim RAF. W połowie lipca 1943 dywizjony te opuściły Maltę i zostały przerzucone na Sycylię”.

Jak podaje Wojciech Zmysłony: „Na maltańskim cmentarzu znajdują się także groby dwóch marynarzy z załogi okrętu podwodnego ORP Sokół (mat. Wacława Kostucha oraz st. mar. Józefa Paszka) oraz mogiła F/Sgt Stanleya J. Kozłowskiego, pilota RCAF wywodzącego się z Polonii kanadyjskiej z Ottawy. Zginął 8 marca 1942 r. w wypadku podczas startu z lotniska Luqa Wellingtona IC (DV483) z 37 Dywizjonu Bombowego RAF (37 Squadron)”.

INFORMACJE O RODAKACH

A oto krótkie informacje o naszych rodakach, których groby znajdują się na cmentarzach Malty:

Stanley John Kozłowski (zm. 8 marca 1942) — pochodzący z polskiej rodziny lotnik Royal Canadian Air Force, służący w 37 Dywizjonie RAF. Zginął w katastrofie lotniczej na lotnisku Luqa, kiedy jego samolot, mający lecieć bombardować Neapol, podczas startu zderzył się z innym samolotem. Pochowany został na cmentarzu w Kalkarze.

Na tamtejszym cmentarzu pochowani zostali polscy lotnicy i marynarze. Groby polskich lotników znajdują się w części protestanckiej cmentarza. Razem z nimi spoczywa tam 1 182 żołnierzy, z czego 1 040 to polegli zidentyfikowani z imienia i nazwiska.

18.>>

Józef Paszek (zm. 25 marca 1942) — marynarz służący na okręcie podwodnym ORP Sokół. Zginął podczas bombardowania stacjonujących w porcie okrętów. Pochowany został na cmentarzu w Kalkarze.

Józef Biernacki, Stanisław Dąbrowski, Andrzej Hołowacz, Józef Jankowski, Edward Jesionkowski, Aleksy Kozaków, Mieczysław Arkadiusz Kubik, Edward Olsztyn, Stanisław Sadowski, Stanisław Szwarz, Michał Zajączkowski, Edward Zych, Czesław Zysk (zm. 16 czerwca 1942) — marynarze służący na okręcie ORP Kujawiak. Okręt ten uczestniczył w operacji „Harpoon” (konwoju z zaopatrzeniem dla Malty). 15 czerwca po dopłynięciu do Malty osłona konwoju, w tym Kujawiak, czekał na wejście do portu na wodach przybrzeżnych Malty. Tuż po północy brytyjski HMS Badsworth wpłynął na minę, ORP Kujawiak próbował podpłynąć i pomóc marynarzom z uszkodzonego statku. Niestety sam też wpływa na minę i zatonął.

Krzysztof Dobromirski, Stanisław Pankiewicz, Zbigniew Idzikowski, Roman Wysocki, Alfred

■ Groby polskich oficerów

Kleniewski, Oskar Zielinski (zm. 17 grudnia 1942) — lotnicy latający w 138 Dywizjonie RAF, zginęli w katastrofie lotniczej w pobliżu miejscowości Żejtun. Wracając z Bliskiego Wschodu przez Malte do Wielkiej Brytanii ich samolot rozbija się tuż po starcie z lotniska Luqa, prawdopodobnie z powodu awarii silnika. Pochowani na cmentarzu w Kalkarze.

Marceli Neyder (zm. 21 lutego 1943) — lotnik służący w 23 Dywizjonie Raf. 21 lutego wraz z na-

wigatorem Sydneyem Johnem Cornesem wylecieli w lot bojowy w okolicy Pantellerii, z lotu tego nie powrócili.

Wacław Jan Kostuch (zm. 26 września 1943) — marynarz służący na okręcie podwodnym ORP Sokół. Zginął przypadkowo, gdy jeden z brytyjskich żołnierzy bawiąc się przywiezionym z Włoch zdobycznym pistoletem, niechcący z niego wystrzelił trafiając w Polaka. Pochowany na cmentarzu w Kalkarze. ■

Fot. Leszek Wątróbski

■ Cmentarz został utworzony w roku 1901

Zespół „Wilnianki” w przeglądzie kolęd i pastorałek

28 stycznia w Rudominie odbył się tradycyjny przegląd kolęd, pastorałek i zespołów kolędniczych, organizatorem którego był Wielofunkcyjny Ośrodek Kultury w Rudominie.

W przeglądzie kolęd wzięło udział wiele zespołów i solistów z rejonu wileńskiego oraz innych regionów na Litwie, a także goście z Polski. Wystąpiły takie zespoły, jak „Inwentum”, „Nowinka”, „Przyjaciele”, „Echo”, „Ama-Deus”, „Kresowy płomień” i inne, a z Polski — „Poligrodzianie”.

Popisy zespołów oceniało jury, w skład którego weszli radny Samorządu Rejonu Wileńskiego Edmund Szot, kierownik Działu Sportu i Turystyki Lilia Andruszkiewicz, dyrektor Ośrodka Kultury w Rudominie Wioleta Cereszka, nauczycielka śpiewu z Niemenczyzna Natalia Sosnovskaitė oraz choreograf dziecięcego zespołu Karol Rogacki.

W tegorocznym przeglądzie kolęd i pastorałek wziął udział także nasz zespół z Wilna — „Wilnianki” pod kierownictwem Łucji Dubickiej. Zaśpiewaliśmy piękną piosenkę „Kolęda seniorów” oraz „Wśród nocnej ciszy”. Czas prezentacji nie mógł przekroczyć 7 minut. Zmieściliśmy się w czasie.

Repertuar naszego zespołu składa się z polskich pieśni patriotycznych, biesiadnych (ze zbiorów naszych babć), lirycznych, estradowych i — oczywiście — o naszym kraju — Wileńszczyźnie.

Kierowniczka zespołu Łucja Dubicka to osoba energiczna, aktywna, oddana pielęgnowaniu kultury polskiej, ma dużo pomysłów na to, jak urozmaicić nam życie. Za swoją aktywną pracę została wyróżniona wieloma dyplomami uznania. Otrzymała wiele podziękowań zarówno od kolegów z Litwy, jak i z Macierzy. Jest Prezesem koła im. Tadeusza Konwickiego AWPL-ZChR, a także członkiem ZPL.

Zespół „Wilnianki” bierze udział w imprezach i konkursach na

Wileńszczyźnie. W konkursie zespołów w Solecznikach został wyróżniony statuetką i dyplomem uznania. Podczas przeglądu kolęd i pastorałek w DK Nowej Wilejki na ręce kierowniczkę wręczono dyplom uznania oraz upominek. Na przeglądzie kolęd i pastorałek w Rudominie również otrzymała upominek i dyplom uznania.

Jakie mamy plany na przyszłość? Iść do przodu, czyli propagować śpiew ojców, wyszukiwać zapomniane pieśni i dawać im nowe życie. Planujemy nadal aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym Polaków na Litwie. ■

Janina Ozarowska,
członkini zespołu „Wilnianki”
Fot. archiwum zespołu

Zespół „Wilnianki” bierze udział w imprezach i konkursach na Wileńszczyźnie wykonując polskie pieśni patriotyczne, biesiadne, świąteczne, liryczne oraz estradowe

Beatyfikacja Rodziny Ulmów

Beatyfikacja Sług Bożych Józefa i Wikorii Ulmów i ich siedmiorga dzieci odbędzie się 10 września 2023 r. w Markowej (woj. podkarpackie) — poinformowała archidiecezja przemyska. Rodzina Ulmów została podczas wojny zamordowana przez Niemców za ukrywanie Żydów.

Józef i Wiktoria Ulmowie podczas II wojny światowej w swoim domu w Markowej na Podkarpaciu ukrywali dwie rodziny Żydów. Hitlerowcy dowiedzieli się o tym w wyniku donosu i 24 marca 1944 r. zamordowali ukrywających się Żydów oraz Ulmów wraz z szóstką małych dzieci. Wiktoria była wtedy w 9. miesiącu ciąży. W 1995 r. Wiktoria i Józef Ulmowie zostali uhonorowani pośmiertnie tytułem Sprawiedliwych wśród Narodów Świata. 17 grudnia ub. roku papież Franciszek zatwierdził dekret o męczeństwie Rodziny Ulmów.

Beatyfikowane zostanie małżeństwo Józef i Wiktoria Ulmowie oraz ich siedmiorgo dzieci: Stanisława, Barbara, Władysław, Franciszek, Antoni, Maria oraz dziecko nienarodzone, które miało przyjść na świat wiosną 1944 r.

W chwili niemieckiej zbrodni Wiktoria Ulma była w dziewiątym miesiącu ciąży. Historyk, wiceprezes Instytutu Pamięi Narodowej dr Mateusz Szpytma, którego babcia była siostrą Wiktorii, przypomniał

■ Pomnik rodziny Ulmów we wsi Markowa Fot. Wojciech Pysz / wikipedia

we wpisie na Facebooku, że poród rozpoczął się podczas zbrodni lub po wrzuceniu ciała kobiety do dołu. „Uznano, że chrzest nastąpił, ale nie z wody, lecz z krwi” — zaznacza dr Mateusz Szpytma.

Postulator w procesie beatyfikacyjnym ks. dr Witold Burda zwraca uwagę, że w teologii od dawna istnieje przekonanie, że w przypadku osób będących na przykład na drodze przygotowania do chrztu, pragnących go przyjąć, ale ponoszących śmierć za wiarę w Chrystusa, uznaje się, że owoce tego męczeństwa przynoszą takie same owoce jak przyjęcie sakramentu chrztu, jak przyjęcie łaski wiary.

Ks. Burda przypomina też o konstytucji duszpasterskiej Soboru Watykańskiego II „Gaudium et spes”, gdzie stwierdzono, iż człowiek jest jedynym stworzeniem, którego Bóg chciał dla Niego samego. „Można spotkać też to piękne określenie, że człowiek jest koroną stworzenia, jakie wyszło z rąk Pana Boga. I to obejmuje wszystkie etapy ludzkiego życia — i ten prenatalny, i ten postnatalny” — zauważa ks. Burda.

W 2016 r. w Markowej otwarto Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów. ■

KAI

Włochy: potępienie masonerii nadal obowiązuje

We Włoszech na nowo odżył konflikt między Kościołem i masonerią. Abp Bruno Forte, czołowy włoski teolog i metropolita Chieti-Vasto musiał przypomnieć obowiązujące nauczanie Kościoła w tym zakresie. Jak przyznał, skłoniła go do tego publiczna działalność masonerii na terenie jego diecezji. Chodzi tu w szczególności o konferencję zorganizowaną przez miejscową lożę, pod prowokacyjnym tytułem: „Św. Franciszek: mistycyzm czy ezoteryzm”.

W takich okolicznościach abp Forte uznał za stosowne przypomnieć, że

potępienie masonerii przez Kościół nadal obowiązuje. Katolicy, którzy należą do loży, są w stanie grzechu ciężkiego i nie mogą przystępować do komunii. Komunikat archidiecezji przypomina też, że od tej reguły nie są przewidziane żadne wyjątki.

Wyjaśniono ponadto, że negatywna ocena Kościoła wobec stowarzyszeń masoniowskich pozostaje niezmienna, ponieważ ich zasady zawsze były uważane za nie do pogodzenia z doktryną Kościoła. Dlatego przynależność do nich pozostaje zakazana. Abp Forte

odwołuje się zarówno do kanonu 1374 Kodeksu Prawa Kanonicznego, jak i jego interpretacji przez Kongregację Nauki Wiary z 1983 r.

Masoni w Chieti są oburzeni deklaracją miejscowego biskupa, która, jak twierdzą, szkaluje ich honor i zagraża ich bezpieczeństwu. Jak oświadczyła Ginevra Di Nicola, miejscowa loża odwoła się do papieża Franciszka. Jej zdaniem deklaracja abp. Forte jest niezgodna z encykliką „Fratelli tutti”. ■

KAI / Radio Watykańskie

Wielki Post to czas pokuty i miłosierdzia

Wielki Post rozpoczyna się w Środę Popielcową, która w tym roku przypada na 22 lutego. Wielki Post to przede wszystkim czas pokuty, podczas którego podejmuje się specjalne przygotowania do obchodów Świąt Wielkanocnych.

Honorata Adamowicz

W Kościele łacińskim Wielki Post rozpoczyna się w Środę Popielcową i trwa ponad 40 dni. Okres ten kończy się Wielkim Tygodniem. Jest to czas rekolekcji, skupienia i pokuty, podczas którego wierni są zapraszani do refleksji nad darem, który Chrystus przekazał nam przez ofiarę krzyża i zmartwychwstanie. Jest to życie wieczne, do którego jesteśmy zobowiązani odpowiednio się przygotować.

CZAS, W KTÓRYM PAN ZAPRASZA DO NAWRÓCENIA

— Staramy się w tym okresie oczyścić nasze serca, zrewidować nasze życie i w duchu pokuty i pojednania przygotować się do świętowania zmartwychwstania Chrystusa. Wielki Post to czas, w którym Pan zaprasza nas do nawrócenia i zwrócenia się ku Niemu. Nie na darmo na początku Wielkiego Postu w Środę Popielcową słyszymy słowa „Nawracajcie się i wierźcie w Ewangelię” (Mk 1,15). Jesteśmy wezwani, aby odpowiedzieć na to wezwanie Chrystusa —mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” bp Dariusz Trijonis, biskup pomocniczy Archidiecezji Wileńskiej.

Wielki Post to także czas przygotowania do sakramentu chrztu dla dorosłych. Od najwcześniejszych czasów chrześcijańskich katechumeni w okresie Wielkiego Postu przygotowywali się do sakramentu chrztu, który otrzymywali podczas Wigilii Paschalnej. Dlatego do dziś zachęca się dorosłych do przyjęcia chrztu w czasie wielkopostnego czuwania.

WIELKI POST NAZYWANY BYŁ QUADRAGESIMA

W języku łacińskim Wielki Post nazywany był Quadragesima, co dosłownie oznacza czterdzieści dni.

Wielki Post rozpoczyna się w Środę Popielcową, która w tym roku przypada 22 lutego

Początków Wielkiego Postu można doszukiwać się w Piśmie Świętym. Liczba ta w języku biblijnym jest bardzo symboliczna. Przede wszystkim jest to nawiązanie do czterdziestodniowego postu samego Jezusa Chrystusa.

SYMBOLIZM LICZBY 40

— Możemy także przywołać tu podróż Narodu Wybranego do Ziemi Obiecanej, która trwała 40 lat. I my musimy przygotować się duchowo przez pewien okres, abyśmy mogli zbliżyć się do Paschy Pana — święta Zmartwychwstania. Można znaleźć inne paralele, takie jak: potop, który trwał przez czterdzieści dni i nocy (Rdz 7,4); Mojżesza spędzającego czterdzieści dni i nocy na górze Synaj (Wj 24,18); proroka Eliasza idącego czterdzieści dni i nocy do Bożej góry Horeb (1 Krl 19,8). Liczba czterdzieści odnosi się zwykle do wieku jednego pokolenia ludzi. Te paralele przypo-

minają nam o czasie oczekiwania, a jednocześnie — o czasie próby i walki. Ziemia obiecana, Królestwo Boże jest tuż obok, tuż za rogiem, ale wejście do niej będzie wymagało wysiłku z naszej strony — mówi bp Dariusz Trijonis.

Zaznacza, że okres ten nazywany jest również czasem pokuty, gdyż zgodnie z Instrukcją Konferencji Episkopatu Litwy o dniach pokuty i postu (12. 12. 2006), na Litwie dniami pokuty są wszystkie piątki roku oraz okres Wielkiego Postu.

W tym okresie zwraca się naszą uwagę na duchowe i cielesne przygotowanie do obchodów Wielkanocy. W szczególności wzywa się nas do powstrzymania się od posiłków mięsnych we wszystkie piątki roku (z wyjątkiem tych, w których przypada święto), w Środę Popielcową oraz, zgodnie ze starą tradycją, w Wigilię Bożego Narodzenia. Prawo abstynencji dotyczy wszystkich od 14. roku życia.

22.>>

Prawo abstynencji zabrania spożywania mięsa ssaków i drobiu oraz wszystkiego, co jest bezpośrednio związane z mięsem. Dozwolone są ryby, jaja, produkty mleczne i owoce morza.

— Dwa razy w roku, w Środę Popielcową i Wielki Piątek, jesteśmy zachęcani do przestrzegania surowszego prawa postu, które pozwala na spożycie pełnego posiłku tylko raz dziennie. W pozostałych dwóch porach (np. rano i wieczorem) można spożywać tylko lekkie przekąski. Woda, mleko i soki owocowe nie łamią postu. Prawo to należy przestrzegać między 18. a 60. rokiem życia. Duchowni i rodzice muszą jednak zadbać o to, aby również młodzi stopniowo przyzwyczajali się do przestrzegania postu i abstynencji — zaznacza duchowny.

ZWOLNIENI OD POSTU

Od przestrzegania prawa postu może zwolnić tylko wystarczająco ważna przyczyna — niemożność przestrzegania, wielka niewygodność, choroba, ciężka praca lub inne słuszne przyczyny. Dotyczy to:

1. osób chorych oraz matek oczekujących potomstwa i karmiących;
2. wszystkich tych, którzy nie są w stanie sami wybrać sobie pożywienia, lecz muszą jeść to, co im podano;
3. osób uczestniczących w chrzcinach, ślubach, pogrzebach i uczczeniu pamięci zmarłych;
4. osób wykonujących ciężką pracę fizyczną lub umysłową.

Jeśli istnieje wystarczająco ważna przyczyna, wierni mogą zwrócić się do hierarchii kościelnej (proboszcza) o zwolnienie z przestrzegania tych nakazów. Ważne jest, aby wszyscy zrozumieli, że fizyczne umartwienie ciała nie jest celem samym w sobie, ale pomaga rozwijać naszą wolę i uczy nas dążyć do wyższych rzeczy dla Chrystusa.

POMOC UBOGIM

— Naszej praktyce postu musi towarzyszyć świadome i modlitwne uczestnictwo w sprawowaniu niedzielnej Eucharystii, szczerze praktykowanie Sakramentu Pokuty, co-

dzienna modlitwa, czytanie Pisma Świętego, miłość bliźniego, wspólnota z innymi, sumienne oddawanie się dobremu uczynkom, zgoda w rodzinie i z innymi ludźmi. Należy też pamiętać, że przepisy o powstrzymaniu się od jedzenia mięsa i dotyczące postu mają zawsze charakter charytatywny i społeczny. Kościół zwraca uwagę na miłość bliźniego, która przejawia się w pomocy ubogim. Prawdziwe wyrzeczenie zawsze nakłada obowiązek przywrócenia naruszonej sprawiedliwości społecznej, np. wypłacenia słusznego odszkodowania, przywrócenia przywłaszczonej własności, naprawienia krzywd, zadośćuczynienia, odwołania oszczerstw itp. — zaznacza bp Dariusz Trijonis.

POWSTRZYMANIE SIĘ OD LUKSUSOWYCH POTRAW

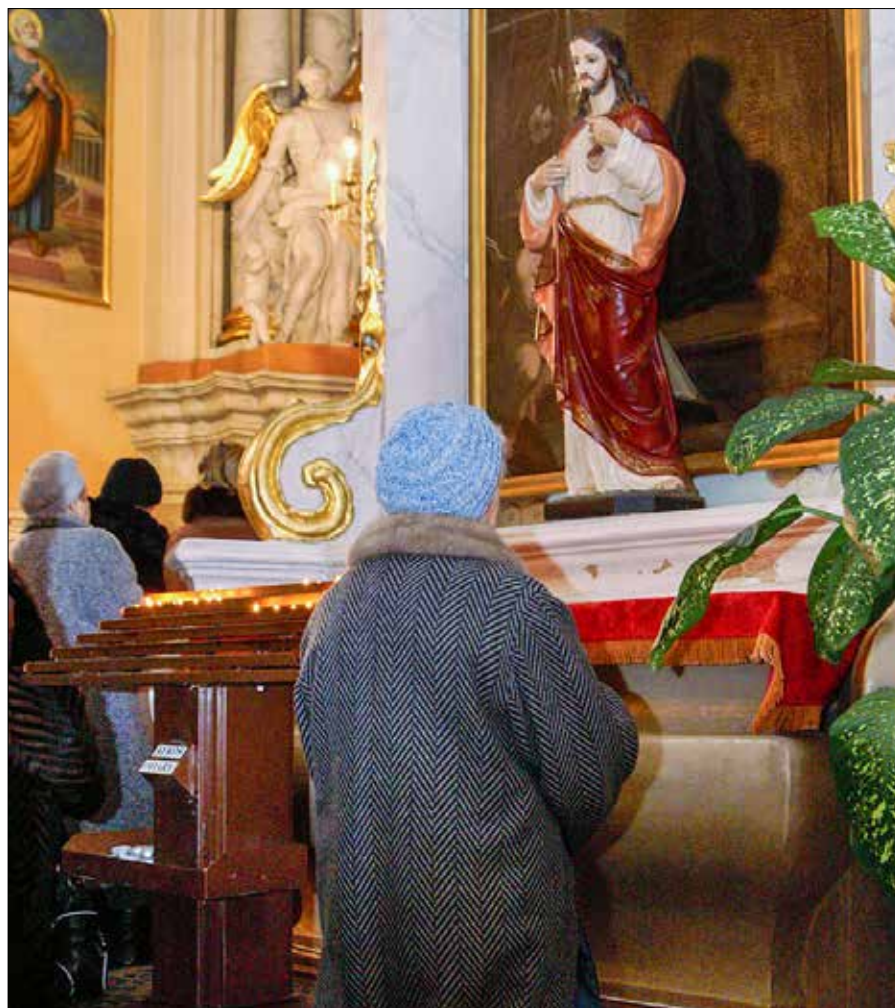
Duch postu wzywa nas również do powstrzymania się od luksusowych

potraw. Wierzący są również wzywani do rezygnacji z tych pokarmów, do których mają szczególne upodobanie, od których są uzależnieni, jak np. kawy, słodczy, alkoholu, tytoniu itp.

— Duch pokuty, któremu towarzyszy post i powstrzymanie się od pokarmów zobowiązuje także wiernych do powstrzymania się od hałaśliwych imprez w czasie Wielkiego Postu, do ściślejszego niż zwykle unikania środków odurzających, do większej odpowiedzialności za swój czas pracy, wypoczynek, rozrywki, osobiste hobby, czas spędzany przed telewizorem lub komputerem. Skrusze i kontemplacji musi towarzyszyć walka ze złymi skłonnościami, przyzwyczajeniami i wadami — podkreśla bp Dariusz Trijonis, biskup pomocniczy Archidiecezji Wileńskiej. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

TVP
WILNO

■ Naszej praktyce postu musi towarzyszyć świadome i modlitwne uczestnictwo w sprawowaniu niedzielnej Eucharystii, codzienna modlitwa

Dzieńdoberek! Dzieńdoberek!

Mam nadzieję, że wszystkim świeci jasne słońko i dopisują wspaniałe humory! Dlaczego, a po prostu dlatego, że jest mamy początek tygodnia, że niedługo kończy się zima (choć była wspaniała, ale czas zbierać się do domu, bo wiosna czeka już za drzwiami, a my nie chcemy, że zmarzła w nóżki...) i dlatego, że się spotykamy! Dzisiaj zapraszam na misz-masz o wszystkim po trochu: ze świata zwierząt, ze świata ludzi, ze świata wszechświata i świata bajek!

Powrót kota – jak z bajki

Po ponad 3-letniej nieobecności do domu wrócił Klakier – ukochany kot mieszkanki z Opola. Lucyna nie potrafi wyjaśnić, gdzie w tym czasie mógł być futrzak i jak ponownie do niej trafił. Idąc do pracy, usłyszała miauczenie. Gdy otwierała drzwi, wszedł za nią zwierzak. Charakterystyczna plamka potwierdziła, że czworonóg to zaginiony Klakier.

- Trzy lata temu mieszkałam z koleżanką. Wychodziłyśmy na imprezę i zostawiłyśmy uchylone okno – w tym czasie Klakier musiał czmychnąć z mieszkania. Szukałyśmy go w piwnicy, na dworze, u sąsiadów, ale bez skutku – wspomina właścicielka mručka.

Na razie pozostałe dwa kocury pani Lucyny – Pusia i Synus – traktują „nowego” z dystansem.

Tajemnice zwierząt

- Dzelady to małpy, które jako jedyne odżywiają się trawą. Żyją w stadach liczących nawet do 100 osobników. Z uwagi na siedzący tryb życia, mają na klatce piersiowej czerwone plamy, w odróżnieniu od ich krewnych pawianów, które mają takiej barwy pośladki.

- Papua i Nowa Gwinea to miejsca, gdzie występują świetliki. Na świecie jest ich około 200 gatunków, lecz te chrząszcze zasiedlają niektóre drzewa w liczbie około 10 tysięcy. Świecą one nocą silniej niż lampki na bożonarodzeniowych choinkach. W ten sposób samce wysyłają sygnały wabiące samiczki.

Nimfea – wróżka robaczek świętojańskich (świetlików)

Jeśli widzicie chore zwierzę – POMÓŻCIE!

* Pamiętajcie, że do ratowania dzikich zwierząt powołane są specjalne instytucje. W razie zaniepokojenia losem ptaków czy innych dzikich zwierząt (np. przymrznięcia ptaka do lodu), zadzwońcie na pogotowie, policję, straż lub do leśnictwa i poproście o pomoc.

* Ranne i ciężko chore bezdomne psy i wolnożyjące koty są zabierane przez Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt.

Warto wiedzieć, że...

- mamy prawo dokarmiać ptaki na terenie miasta; podczas karmienia nie zaśmiecajmy jednak terenu spleśniałym chlebem, plastikowymi torebkami czy innymi opakowaniami;
- dzikim zwierzętom żyjącym w lasach najlepiej pomagać w kooperacji z leśniczymi. Pamiętajmy też o psach mieszkających w budach czy na działkach, i o zmarzniętych kotach na naszych osiedlach. Może ich nie widać, ale są tuż o krok od nas.

Wykreślanka

W tej oto ramce z literkami ukryło się 10 rzeczowników związanych ze sportem.
Czy potraficie je odnaleźć?

K	A	T	A	J	A	K	O	N	T	U	Z	J	A	L	K
L	G	D	I	B	C	D	Ż	B	L	W	L	G	O	J	D
K	J	K	F	I	H	G	A	S	Ę	D	Z	I	A	E	G
S	P	O	N	S	O	R	D	K	A	C	J	C	G	C	K
I	Ż	S	S	Z	K	A	E	F	B	E	I	A	K	I	H
A	J	Z	A	P	F	D	G	B	R	A	M	K	A	R	Z
T	A	Y	C	M	P	A	D	J	K	L	F	M	P	W	R
K	B	K	K	L	J	D	L	Y	B	Y	R	L	U	N	A
Ó	S	Ó	J	G	J	P	R	Z	E	C	I	W	N	I	K
W	N	W	I	H	G	L	Ż	E	T	H	K	D	K	I	Ł
K	Ż	K	L	Q							T	L	T	X	I
A	C	A	G	Z							R	J	Y	O	P

List doręczony z ponad 100-letnim poślizgiem

List napisany i wysłany w 1916 r. doręczony na właściwy adres z ponad 100-letnim poślizgiem. Ta historia zdarzyła się w Wielkiej Brytanii, gdzie poczta ma ostatnio coraz większe problemy. Na kopercie widnieje znaczek z królem Jerzym V, który kosztował wówczas jednego pensa. Adresatem listu była żona znanego w tamtym czasie kolekcjonera. Zapisana została na staroświeckim, firmowym papierze. Rzecznik Poczty Brytyjskiej nie ma pojęcia, dlaczego doręczenie przesyłki zajęło tak długo. Co ciekawe, miejsce, skąd list został wysłany, oddalone jest od adresu docelowego zaledwie o kilka kilometrów.

Fot. Pixabay.com

Wspaniała metamorfoza „najgrubszego dziecka”

Arya Permana ma za sobą naprawdę trudną drogę. Kilka lat temu chłopiec był uznawany za najbardziej otyłe dziecko na świecie, które osiągnęło wagę 190 kg w wieku zaledwie 11 lat. Zdjęcia otyłego dziecka obiegły cały świat. Arya nie mógł normalnie funkcjonować — niemożliwe było samodzielne kąpanie się, ubieranie, a także poruszanie. Przez to chłopak nie uczęszczał do szkoły i był odizolowany od świata. Spożywał ogromne ilości jedzenia — jego porcje były odpowiednikiem wyżywienia dwóch dorosłych osób na cały dzień. Rodzice na początku próbowali sami zająć się swoim dzieckiem, jednak zrozumieli, że nie obejdzie się bez pomocy specjalistów. Chłopiec musiał przejść na dietę i ćwiczyć regularnie pod okiem specjalistów. Arya trafił też na stół operacyjny, a lekarze wycięli mu 70 proc. żołądka. Oczywiście zaplanowana została specjalna dieta i program ćwiczeń. Po kilku latach chłopiec zrzucił 105 kg!

Pod Olsztynem zaobserwowano rysia

W lesie pod Olsztynem sfotografowano rysia. Dorodne zwierzę zostało uwiecznione, gdy wylegiwało się na śniegu, a potem spacerowało po lesie. „Tak blisko Olsztyna rysia dotąd nie zaobserwowano. Myślę, że populacja tych zwierząt rośnie. To jest bardzo dobra wiadomość” — powiedział rzecznik prasowy Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie Adam Pietrzak. Zdjęcia rysia, który wyleguje się na śniegu i spaceruje po lesie przekazała leśniczka osoba, która spotkała go w ostatnich dniach. Ryś wygląda na fotografiach na zwierzę w świetnej kondycji.

Fot. Pixabay.com

Fotomigawka

■ Studenci z Hiszpanii i Litwy wspólnie świętowali Dzień Niepodległości naszego kraju Fot. Marian Paluszkiewicz

Ozorki wieprzowe w sosie własnym

Wiesława Lewandowska
autorka bloga kulinarnego
„Dom pełen mięty”

Mięso z ozorków wieprzowych jest bardzo delikatne i smaczne. Szkoda, że to danie straciło nieco na popularności. Ale nadal pojawia się w wielu domach, a także w restauracjach — naprawdę warto do niego wrócić.

Składniki:

- 6 ozorków wieprzowych
- 1 marchew
- 1 pietruszka
- kawałek selera
- 2 liście laurowe
- 3 kulki ziela angielskiego
- 1,5 łyżki mąki pszennej
- 1 cebula
- smalec
- sól
- pieprz
- papryka słodka

Wykonanie:

Ozorki umyć, wyciąć ślinianki, jeszcze raz umyć, zalać zimną wodą, zagotować, zmniejszyć grzanie i gotować godzinę. Włoszczyznę obrać i umyć. Ozorki wyjąć, a wywar wylać,

Ozorki wieprzowe w sosie własnym to danie klasyczne w polskiej kuchni, robione często przez moją babcie i mamę.

■ Ozorki wieprzowe w sosie własnym Fot. autorka

zalać zimną wodą i obrać ze skóry — wtedy skóra na ozorkach łatwiej się oddzieli. Obrane ozorki włożyć do garnka, dodać ziele angielskie, liście laurowe, obraną włoszczyznę, zalać wodą (tak aby je przykryła), osolić do smaku, zagotować, zmniejszyć grzanie i wolno gotować pod przykryciem, aż ozorki będą miękkie. Miękkie ozorki wyjąć z wywaru i pokroić

na plastry, a następnie przełożyć do wywaru. Cebulę pokroić w kostkę i przesmażyć na złoto na smalcu, dodać mąkę i zrobić zasmażkę, którą rozprowadzić wywarem z ozorków, a następnie wlać do garnka. Doprawić do smaku solą, pieprzem, papryką, można dodać trochę majeranku. Danie podawać z kaszą lub z ziemniakami. ■

Krucze i delikatne faworki na piwie

Faworki na piwie są trochę mniej kaloryczne niż te z dodatkiem śmietany, ale bardzo dobre, kruche i delikatne. Przepis jest bardzo prosty i szybki, nie ma potrzeby ubijania wałkiem ciasta. Ważne jest też to, że produkty na faworki są odmierzane „tyle ile” tzn., jeśli szklanka żółtek — to i szklanka piwa, a mąki — ile się wgniecie, nie potrzebna jest waga, ani nie ma problemu, jeśli są małe, lub duże żółtka.

Składniki:

- 1/2 szklanki żółtek (4 żółtka)
- 1/2 szklanki jasnego piwa
- Ok. 2 szklanki mąki pszennej
- szczypta soli
- tłuszcz do smażenia
- cukier puder do posypania

■ Fot. autorka

Wykonanie:

Do żółtek dodać sól i wymieszać widelcem. Mąkę przesiać, 1,5 szklanki wsypać na stolnicę, zrobić w środku dołek, wlać żółtka, siekać nożem z mąką i dolewać po trochu piwo. Zagnieść ciasto dosypując pozostałą mąkę i dobrze je wyrobić

— tak aby nie kleiło się do rąk. Ciasto podzielić na dwie części, każdą rozwałkować cienko na placek, jeśli ciasto jest dobrze wyrobione, nie ma potrzeby podsypywania mąką w czasie wałkowania. Placek pokroić radelkiem lub nożem na paski szerokości 3 cm, a potem każdy pasek na 10–12 cm. Pośrodku każdego paska zrobić nacięcie i przekręcić jeden koniec formując faworka. Rozgrzać tłuszcz (może być smalec), najlepiej na średniej mocy palnika. Na gorący tłuszcz wrzucać faworki po kilka sztuk i smażyć do lekkiego zrumienienia z każdej strony. Usmażone faworki wyjmować na tacę wyłożoną ręcznikiem papierowym, chwilę odsączyć i układać na talerzu. Faworki posypać cukrem pudrem. ■

Michaela Rak i Andrzej Puksztó odebrali odznaczenie państwowe z rąk prezydenta Litwy

Honorata Adamowicz

16 lutego z okazji Dnia Odrodzenia Państwa prezydent Gitanas Nausėda wręczył odznaczenia państwowe za zasługi dla Litwy i promowanie jej imienia w świecie. Wśród uhonorowanych znaleźli się Polacy z Macierzy i Litwy, osoby znane w społeczności Polaków na Litwie — to m.in. siostra Michaela Rak i Andrzej Puksztó.

Krzyżem Kawalerskim Orderu Wielkiego Księcia Litewskiego Giedymina została odznaczona s. Michaela Rak — zakonnica, założycielka pierwszego na Litwie szpitala opieki paliatywnej Hospicjum im. bł. ks. Michała Sopoćki — za szerzenie niewyčerpanej miłości, dobra i nadziei.

— Odebrałam tę nagrodę jako siostra Michaela, ale jest to odznaczenie dla całej misji hospicyjnej i dla wszystkich, którzy tę misję pełnią — dla pracowników i wolontariuszy. Została ona przyznana za misję hospicyjną na ziemi litewskiej. I właśnie hospicjum jest miejscem, które łączy, które tworzy przestrzeń miłości. To też pokazuję, jak ważne jest poczucie własnej tożsamości i bycie razem obok siebie, żeby przestrzeń wolności i bliskości tworzyła przestrzeń nadziei — powiedziała w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” s. Michaela Rak.

Siostra Rak dziękuje wszystkim tym, którzy uczestniczą w misji hospicyjnej poprzez wszystkie akcje wspierające. Dzięki tym tysiącom ludzi hospicjum może pełnić swą misję na co dzień i czynić świat bliższym każdemu.

Za aktywną działalność publiczną na rzecz poprawy stosunków między Litwą a Polską oraz promowanie dziedzictwa Wielkiego Księstwa Litewskiego Medalem Orderu „Za Zasługi dla Litwy” został odznaczony historyk, politolog i dziennikarz dr Andrzej Puksztó.

— Pierwsza sprawa — jest mi bardzo przyjemnie. Druga — jest to potwierdzenie, że idę we właściwym kierunku. To dodaje skrzydeł, bo cho-

Krzyżem Kawalerskim Orderu Wielkiego Księcia Litewskiego Giedymina została odznaczona s. Michaela Rak

dzi o to, że moja działalność związana z nauką, z mediami, z oświatą, że ten kierunek dyplomacji kulturalnej jest dostrzegany, czego świadectwem jest odznaczenie od najwyższej instytucji. To jest dobry sygnał dla wszystkich Polaków na Litwie, że pałac prezydencki nas dostrzega, że warto tutaj inwestować i przyczyniać się do rozpowszechniania, do umacniania stosunków polsko-litewskich. Radość i odpowiedzialność, żeby nadal ten sztandar spraw polsko-litewskich trzymać wysoko. Trzecia

sprawa — to jest uznanie dla całego środowiska, w którym się obracam, między innymi dla „Kuriera Wileńskiego”, bo „Kurier Wileński” mnie promuje, współpracujemy bardzo blisko. To jest gest w stronę całego środowiska — powiedział nam dr Andrzej Puksztó, historyk, politolog, publicysta, były dziennikarz „Kuriera Wileńskiego”.

Fot. Orestas Gurevičius, ELTA

TVP
WILNO

Medalem Orderu „Za Zasługi dla Litwy” został odznaczony historyk, politolog i dziennikarz dr Andrzej Puksztó

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Studio Wilno
7.30	Polonia 24
7.55	Rusz się człowieku
8.10	Detektyw Literka
8.20	Wilno łączy!
8.40	Wielcy Polacy, wielkie historie
9.45	Przyjaciele Misia i Margolci
10.10	Gra słów
10.30	Słownik polsko@polski
10.55	Zakochaj się w Polsce
11.20	Historia Mediów - Media story
11.45	S. „Dwie strony medalu”
12.05	S. „Leśniczówka”
12.30	Smaki świata
13.00	Info Wilno
13.05	Studio Wschód
13.30	Scena klasyczna
14.10	Muzeum Polskiej Piosenki
14.20	Gwiazdorzbiór
14.50	Pałace i rezydencje Lubelszczyzny
15.05	S. „Rodzinka.pl”
15.30	Astronarium
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Dziewczyny ze Lwowa”
17.05	S. „Klan”
17.30	„Reksio” film anim.
17.40	Przyjaciele Misia i Margolci
18.05	S. „Barwy szczęścia”
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.40	S. „M jak miłość”
20.30	Wiadomości
21.00	S. „Dwie strony medalu”
21.25	S. „Leśniczówka”
21.45	S. dok. „Dzikie serca”
22.55	Informacje kulturalne
23.10	S. „Kasta”
00.05	Info Wilno
00.20	Studio Wilno
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki

6.02	Dzień dobry, Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	
8.30	Wiadomości
8.55	S. „Soko Leipzig”
9.40	S. „Alpejscy detektywi”
10.30	S. „Ostatni ślad”
11.15	Euromaxx
11.30	Kto i dlaczego?
12.00	„Papierowa Brygada” film dok.
13.00	„Żyjmy czystiej”
13.30	„Notatki przyrodnika”
14.00	15.00, 16.00
	Wiadomości
16.15	S. „Z pamiętnika położnej”
17.15	S. „Wszystko dla pań”
18.00	Kto i dlaczego?
18.30	Debata kandydatów na merów 2023.
	Szawle
19.30	(Nie)emigranci
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	„Wyprawa Narodowa. Wilią przez 4 stolice Litwy”
22.30	Wiadomości Rowerowe
23.00	S. „Wikingowie”
23.45	S. „Alpejscy detektywi”
00.30	To jest mój ogród
	
6.00	Filmy anim.
7.00	Pani chłopka
8.00	S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00	S. „Poważne sprawy”
11.00	Od...do...
12.00	Wiadomości
13.20	Pani chłopka
14.30	S. „Bądź moim słońcem”
15.30	S. „Jesteś dla mnie najpiękniejsza”
16.35	Dobry wieczór, Litwo
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
20.00	Będzie wszystkie
21.00	S. „Poważne sprawy”

21.30	Wiadomości
22.30	„Kapitan Philips” thriller
01.10	„Kraina złoczyńców” film fab.
LRT PLUS	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Historie rzeczy
7.00	Kto i dlaczego?
7.30	Styl
8.30	Poranny przekładaniec
9.00	Dzień dobry, Litwo
11.30	Wileński Zeszyt
12.00	S. dok. „Granice”
13.00	Restauratorzy
13.30	Spacery
14.00	Dajmy czadu!
15.10	Nie mam tylu lat
15.40	Litwa tańczy
15.50	S. „Ostatni ślad”
16.35	Weranda
17.05	„Arcimboldo. Portret pogrubiony” film dok.
18.00	S. „Górski lekarz”
18.45	Euromaxx
19.00	7 dni Kowna
19.30	S. dok. „Wewnątrz Metropolitan Museum of Art”
20.20	Przypomnijmy
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	1000 cudów świata
22.30	Dzień Kultury
23.00	I dokąd teraz?
00.00	Wiadomości DW (ros.)
00.15	Dziś na świecie (ros.)
	
6.00, 15.00	Serial anim.
7.45	„Gorąco z TV3”
8.55	S. „W wirze miłości”
10.00	S. „Mała wdowa”
11.00	S. „Poświęcę wszystko dla miłości”
12.00	S. „Fragmenty życia”
14.00	S. „Miłość i pieniądze”
16.00	Wiadomości TV3

16.30	TV Pomoc
18.30	TV3 wiadomości
19.30	W centrum uwagi z E. Jakilaitisem
20.00	Pod prąd
21.00	S. „Moimi oczami”
21.30	Wieczorne wiadomości TV3
22.30	„Domino” thriller
00.20	S. „Chicago Fire”
	
6.00	S. „Nieśmiertelny”
7.00, 13.30	Zasady mojej kuchni
8.25	S. „Policja wodna”
9.25, 15.55	S. „Pies”
10.35, 18.30	S. „CSI kryminaliści”
11.35	S. „Mentalista”
12.30	S. „Nieśmiertelny”
14.50	S. „Policja wodna”
17.00	Dzień info
17.30	S. „Mentalista”
19.30	S. „FBI”
20.30	Ale numer!
21.00	„Zasady walki” film fab.
23.20	„Cagefighter” film fab.
LIETUVOS rytas .tv	
5.30, 13.00	Nowy dzień
6.30	„Realna mistyka”
7.30	S. dok. „Azja 3600”
8.00	S. „Nie wyrzekaj się”
9.00, 19.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
10.00	S. „Ślad”
11.00	S. „Tajemnice”
12.00	Kod zdrowia
14.00, 0.30	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
15.00	„Realna mistyka”
16.00, 18.00	Reporter
16.20	Sport. Pogoda
16.30	Litwa na żywo
17.00, 23.30	S. dok. „Przypadki paranormalne 911”
18.20	Sport. Pogoda
18.30	S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”
20.00, 22.30	Reporter

20.40	Sport. Pogoda
20.50	S. „Jasnovidz”
21.25	S. „Tajemnice”
22.50	Sport. Pogoda
23.00	Litwa na żywo
	
5.40	S. „Przekleci”
7.30	„Nagi instynkt przetrwania”
8.30	„Gwiazdy lombardu”
9.00	„E-gazas dugnas”
9.30	S. „Semafor”
10.30	S. „Simpsonowie”
11.30, 19.00	S. „Żonaty i z dziećmi”
12.30	S. „Tatusz rządu”
13.00	„Masterchef”
14.00	S. „Nagi instynkt przetrwania”
15.00	S. „CSI. NY”
16.00	S. „Hawaii 5.0”
18.00	S. „Semafor”
20.00	S. „Ostatni prawdziwy mężczyzna”
21.00	S. „Wojny gangów”
22.00	„Pojutrze” film fab.
00.25	S. „Bosch”
	
6.00	S. „Nieśmiertelnik”
7.00, 17.00	„Rodzinne melodramaty”
8.00	S. „Zakazany owoc”
9.00	S. „Zranione serce”
10.00	S. „Kadin”
11.00	S. „Danni Lowinski”
12.00, 19.00	S. „Moje życie to mordęga”
13.00, 20.00	S. „Prawo i porządek”
14.00	S. „Zatoka serc”
15.00	S. „Anupamaa”
16.00	„Zamieńmy się żonami”
18.00	S. „Nieśmiertelnik”
21.00	„Hus. testy praktyczne” detektyw
22.55	S. „Pacific Criminal”
01.05	S. „Spirala”
TVP 1	

6.15 S. „Przysięga”	15.20 „Rzeka” dramat	13.00 Info Raport	13.15 S. „Wojna domowa”	12.05 „Mocni w wierze”
7.00 S. „Wspaniałe stulecie”	17.25 S. „Kobieta za ladą”	14.30 Serwis Info Dzień	14.00 „Papugi są wśród nas” film dok.	12.40 „Ma się rozumieć”
8.00 Transmisja Mszy Świętej	18.30 „Co dalej?”	16.30 Info Dzień	14.50 S. dok.	12.50 „Słowo życia”
8.30 „Kościół z bliska”	19.05 S. „Hrabia Monte Christo”	18.00 „Teleexpress”	15.45 „Tajemnice Archiwum”	13.00, 19.00 Modlitwa Anioł Pański
9.00 Wiadomości	21.00 „Siła marzeń” film fab.	18.15 „Teleexpress Extra”	16.00 „Giganci historii”	13.03 Informacje dnia
9.10 „Kwadran polityczny”	23.15 „Duet, czyli recepta na miłość” spektakl	18.30 „O co chodzi”	16.45 „Marzyciele”	13.20 Film dok.
9.25 „Informacje kulturalne”	00.35 „Piołun” film krótkom.	19.00 Panorama	17.15 S. „Hotel pod żyrafą i nosorożcem”	14.15 Muzyczne chwile
9.40 S. „Ranczo”		19.20, 22.20 Serwis Info Wieczór	17.15 S. „Pogranicze w ogniu”	14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
10.35 S. „Komisarz Alex”	7.00, 23.05 Polonia 24	19.35 „O tym się mówi” (20.15 Info Kultura)	16.55 „Było, nie minęło”	15.20 „100 cudownych miejsc na świecie”
11.35 S. „Ojciec Mateusz”	7.30 „Spotkajmy się”	20.30 Wiadomości	19.25 „Miniatury filmowe do muzyki klasycznej”	15.30 „Miłość większa niż strach” reportaż
12.30 S. „Leśniczówka”	8.00 „Co dalej?”	21.00 Gość Wiadomości	19.30 „Oblicza wojny”	16.35 Film dok.
13.00 Wiadomości	8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.30 „Panorama”)	21.15 „Minęła 20.”	20.00 „Informacje kulturalne”	16.50 „Ma się rozumieć”
13.10 „Agrobiznes”	12.10 „INFO V4+”	22.00 „Nie da się ukryć”	20.15 S. „Korona królów”	17.00 Informacje dnia
13.35 „Magazyn Rolniczy”	12.30, 17.30 S. „Barwy szczęścia”	22.50 „W tyle wizji”	20.45 „Z wieszaka historii”	17.10 „Jestem mamą”
13.55 „Największe cuda natury”	13.00 Wiadomości	23.30 „W tyle wizji Extra”	21.10 „Karolina Lanckorońska. Polka z wyboru” film dok.	17.25 „Przyroda w obiektywie”
15.00 S. „Wspaniałe stulecie”	13.15 S. „Młody Piłsudski”	00.00 Info Wieczór	22.05 „Stepy” dramat	17.40 „Serial z życia Jezusa”
16.00 Wiadomości	15.05 „Giganci historii”	00.30 „W akcji”	23.25 „Krzyż Włoszczowa” film dok.	18.10 „Prosto o gospodarce”
16.20, 21.15 ALARM!	16.00 Wiadomości		00.20 „Tajemnice astronomii Kopernika”	18.30 „Zostań żołnierzem RP”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”	16.15 „Alfabet Andrzeja Dobosza”	7.00 „Był taki dzień”	6.00 „Filmowe życiorysy” film dok.	18.45 Muzyczne chwile
17.05 S. „Przysięga”	16.35 „Przyjaciele Misia i Margolci”	7.02 „Informacje kulturalne”	7.50 Muzyczne chwile	19.05 Informacje dnia
18.00 „Teleexpress”	17.00 S. „Leśniczówka”	7.15 „Było, nie minęło”	8.00 „...na bezdrożach tożsamości. Chaco” film dok.	19.15 „Rozmowy niedokończone”
18.15 „Jaka to melodia?”	18.00 Teleexpress	7.40 „Miniatury filmowe do muzyki klasycznej”	8.50, 12.35, 20.25 Świąty na każdy dzień	20.30 „Każdy maluch to potrafi”
18.55 S. „Klan”	18.20 „Studio Wschód”	7.45 „Flesz historii”	8.55 „Mój ulubiony bohater Niepodległości”	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
19.20 S. „Leśniczówka”	18.55 „Nad Niemnem”	8.00 S. „Pogranicze w ogniu”	9.00 „Na tropie przypraw. Pikantnie i słodko”	21.20 Modlitwa różańcowa
20.00 „Jeden z dziesięciu”	19.10 „Studio Lwów”	8.55 „Mój ulubiony bohater Niepodległości”	9.20 „Podróże z historią”	21.50 „Myśląc Ojczyzna”
20.30 Wiadomości	19.30 „Informacje kulturalne”	9.00 „Na tropie przypraw. Pikantnie i słodko”	09.50 „Marzyciele”	22.00 Apel Jasnogórski
21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	19.45 „Czym żyje świat”	9.20 „Podróże z historią”	10.15 S. „Karino”	22.20 Informacje dnia
22.05 „Portrety Wojenne. Kobiety”	20.05 „Gra słów. Krzyżówka”	9.50 „Marzyciele”	10.40 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”	23.00 „Wędrowiec Polski”
22.40 „Magazyn Ekspresu Reporterów”	20.30 Wiadomości	10.15 S. „Karino”	11.00 „Tajemnice astronomii Kopernika”	23.25 „Jestem puszcza XXI w.”
23.45 „Ocaleni”	21.20 S. „Ojciec Mateusz”	10.40 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”	11.45 „Lena na Bałkanach”	00.25 Muzyczne chwile
	23.35 „Tajemnice ekonomii Kopernika” dokument fab.	11.00 „Tajemnice astronomii Kopernika”	12.10 „Korona Gór Polski”	00.40 „Drzwi do lasu”
8.00 „Co się dzieje”	00.30 S. „Leśniczówka”	11.45 „Lena na Bałkanach”	12.35 „Szlakiem miejsc niezwykłych”	
8.30, 14.55, 22.50 „Informacje kulturalne”		12.10 „Korona Gór Polski”	12.40 „Działo się w Krakowie”	6.00, 13.00 Fani czterech kółek
9.00 „Księga Przestrzeni”	6.35, 11.00 Serwis Info Poranek.	12.35 „Szlakiem miejsc niezwykłych”	12.45 „Kuchnia Polskich Żydów”	9.00, 19.00 Jak to jest zrobione?
9.45 Którędy po sztuce	8.10 „Jedziemy”	12.40 „Działo się w Krakowie”	13.10, 13.50 „Szlakiem miejsc niezwykłych”	10.00 Skarby z szopy
10.05 S. „Hrabia Monte Christo”	8.50 „Agrobiznes”	12.45 „Kuchnia Polskich Żydów”		10.30 Walka o bagaż
12.00 S. „Znaki szczególne”	9.00 „Jedziemy dalej”			11.00 Morze złota
13.10 „Mali bohaterowie” film dok.	9.20 „Minęła 8.”			12.00 Łowcy staroci
	10.10 „Minęła 9.”			14.00 Walki hotelowe
	10.40 Plan dnia			17.00 Skarby z szopy
	11.30 Serwis Info Dzień			17.30 Walka o bagaż

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Studio Wilno
7.30	Polonia 24
7.55	Moda na rodzinę
8.20	Nad Niemnem
8.40	Dzikie serce
9.30	Zwierzaki Czytaki
9.45	Odlotowe opowieści
10.05	Gra słów. Krzyżówka
10.25	Słownik polsko@polski
10.50	Z Historią na Ty
11.15	Dobre Historie
11.35	Mr. White radzi
11.45	S. „Dwie strony medalu”
12.10	S. „Leśniczówka”
12.30	Kulinarne wędrówki
13.00	Info Wilno
13.05	Całkiem niezła historia
13.15	Polacy Świata
13.25	Podróże Małej i Dużej
13.45	Va Banque
14.40	Gra Warszawa
15.05	S. „Rodzinka.pl”
15.30	Jak to działa
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Warto kochać”
17.05	S. „Klan”
17.30	Detektyw Literka
17.40	Zwierzaki Czytaki
18.05	S. „Barwy szczęścia”
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.40	S. „M jak miłość”
20.30	Wiadomości
21.00	S. „Dwie strony medalu”
21.25	S. „Leśniczówka”
21.45	Goodbye Soviet Union
22.45	Informacje kulturalne
23.00	S. „Na sygnale”
23.50	Info Wilno
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Dzień dobry, Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	
8.30	Wiadomości

8.55	S. „Soko Leipzig”
9.40	S. „Alpejscy detektywi”
10.30	S. „Ostatni ślad”
11.15	Euromaxx
11.30	Kto i dlaczego?
12.00	„Krwawe ślady handlarzy tygrysami” film dok.
13.00	(Nie)emigranci
14.00	15.00, 16.00 Wiadomości
16.15	S. „Z pamiętnika położnej”
17.15	S. „Wszystko dla pań”
18.00	Kto i dlaczego?
18.30	Debata kandydatów na merów 2023. Kowno
19.30	Dokąd dalej?
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	Litwa mówi
22.30	Wiadomości Rowerowe
23.00	S. „Clarice”
23.45	S. „Alpejscy detektywi”
00.30	Okno na władzę
LRT PLUS	
6.00	Filmy anim.
6.30	S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00	Pani chłopka
8.00	S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00,	21.00 S. „Poważne sprawy”
11.00	Będzie wszystko
12.00	Wiadomości
13.20	Pani chłopka
14.30	S. „Bądź moim słońcem”
15.30	S. „Jesteś dla mnie najpiękniejsza”
16.30	Dobry wieczór, Litwo
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
20.00	Szeszki 20
21.30	Wiadomości
22.30	„Dwunastu odważnych” dramat
01.00	S. „Czarna lista”

6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	(Nie)emigranci
7.00	Kto i dlaczego?
7.30	Zbliżenie
8.30	Wiara i życie
9.00	Dzień dobry, Litwo
11.30	Jesteśmy z Ukrainy
12.00	W sercu Litwin
13.00	Fenomen Tymczasowej Stolicy
13.30	Euromaxx
14.00	„Lokys” opera
15.50	Ostatni ślad
16.35	7 dni Kowna
17.05	S. dok. „Wewnątrz Metropolitan Museum of Art”
18.00	S. „Górski lekarz”
18.45	Euromaxx
19.00	To jest kino
19.30	S. dok. „Zderzenie tytanów”
20.20	Niezapomniane Wilno
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	„Wilno 700. Muzyczna podróż w czasie”
22.00	„Czernobyl - popiół” kantata
23.00	S. dok. „Granice”
00.00	Wiadomości DW (ros.)
00.15	Dziś na świecie (ros.)
LRT PLUS	
6.00	Seriale anim.
7.45	Pod prąd
8.55	S. „W wirze miłości”
10.00	S. „Mała wdowa”
11.00	S. „Poświęcę wszystko dla miłości”
12.00	S. „Fragmenty życia”
14.00	S. „Miłość i pieniądze”
15.00	S. anim.
16.00	Wiadomości TV3
16.30	TV Pomoc
18.30	TV3 wiadomości
19.30	W centrum uwagi z E. Jakilaitisem
20.00	„Show dobrego wieczoru”

21.00	S. „Moimi oczami”
21.30	Wieczorne wiadomości TV3
22.30	„Prawo pustyni” thriller
00.25	S. „Chicago Fire”
BTB	
6.00	S. „Nieśmiertelny”
7.00,	13.30 Zasady mojej kuchni
8.25,	14.50 S. „Policja wodna”
9.25,	15.55 S. „Pies”
10.35	S. „Wezwanie”
11.35	S. „Mentalista”
12.30	S. „Nieśmiertelny”
17.00	Dzień info
17.30	S. „Mentalista”
18.30	S. „CSI kryminaliści”
19.30	S. „FBI”
20.30	Ale numer!
21.00	„Resident Evil: Ostatni rozdział” thriller
23.05	„Zasady walki” film fab.
LITUVOS rytas.tv	
5.30,	13.00 Nowy dzień
6.30	„Realna mistyka”
7.30	S. dok. „Azja 3600”
8.00	S. „Nie wyrzekaj się”
9.00,	19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
10.00	S. „Ślad”
11.00	S. „Tajemnice”
12.00	S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”
12.30	Pod kątem 180 stopni
14.00,	0.30 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
15.00	„Realna mistyka”
16.00,	18.00 Reporter
16.20	Sport. Pogoda
16.30	Litwa na żywo
17.00,	23.30 S. dok. „Przypadki paranormalne 911”
18.20	Sport. Pogoda
18.30	Pytanko
20.00,	22.30 Reporter
20.40	Sport. Pogoda

20.50	S. „Jasnowidz”
21.25	S. „Tajemnice”
22.50	Sport. Pogoda
23.00	Litwa na żywo
KASAI	
5.40	S. „Przekłęci”
7.30	„Nagi instynkt przetrwania”
8.30	„Gwiazdy lombardu”
9.00	„Na jednym końcu haczyk”
9.30	S. „Semafor”
10.30	S. „Simpsonowie”
11.30,	19.00 S. „Żonaty i z dziećmi”
12.30	S. „Tatusz rządu”
13.00	„Masterchef”
14.00	„Nagi instynkt przetrwania”
15.00	S. „CSI. NY”
16.00	S. „Hawaii 5.0”
18.00	S. „Semafor”
20.00	S. „Ostatni prawdziwy mężczyzna”
21.00	S. „Wojny gangów”
22.00	„Zwierzęta Ameryki” dramat
00.20	S. „Bosch”
1	
6.00	S. „Nieśmiertelnik”
7.00,	17.00 „Rodzinne melodramaty”
8.00	S. „Zakazany owoc”
9.00	S. „Zranione serce”
10.00	S. „Kadin”
11.00	S. „Danni Lowinski”
12.00,	19.00 S. „Moje życie to mordęga”
13.00,	20.00 S. „Prawo i porządek”
14.00	S. „Zatoka serc”
15.00	S. „Anupamaa”
16.00	„Zamieśmy się znanymi”
18.00	S. „Nieśmiertelnik”
21.00	„Hus. testy praktyczne” detektyw
00.50	S. „Spirala”
TVP 1	
6.10	S. „Przysięga”

7.00, 15.00 S. „Wspaniałe stulecie”	film dok. 14.05 Film dok.	Ekspresu Reporterów” 00.30 S. „Leśniczówka”	12.10 „Oblicza wojny”	11.00 Audiencja generalna papieża Franciszka w Watykanie
8.00 Transmisja Mszy Świętej z Jasnej Góry	15.30 „Cała zima bez ognia” dramat	TVP.INFO	12.50 „Na tropie przypraw. Pikantnie i słodko”	12.00 „Aktywna zima”
8.30 „Rodzinny ekspres”	17.10 S. „Kobieta za ladą”	6.35, 11.00 Serwis Info Poranek	13.15 S. „Wojna domowa”	12.25 „Jestem mamą”
9.00 Wiadomości	18.20 „Księga Przestrzeni”	8.10 „Jedziemy”	14.10 „Zima 8250” film dok.	12.40 „Prosto o gospodarce”
9.10 „Kwadrans polityczny”	18.55 „Którędy po sztukę”	8.50 „Agrobiznes”	14.50 S. dok. „Życie ukryte w jeziorze”	13.00, 19.00 Modlitwa Anioł Pański
9.25 „Informacje kulturalne”	19.10 S. „Hrabia Monte Christo”	9.00 „Jedziemy dalej”	15.55 „Giganci historii”	13.03 Informacje dnia
9.40 S. „Ranczo”	21.00 „Siła ognia” dramat	9.20 „Minęła 8.”	16.45 „Marzyciele”	13.20 Reportaż
10.45 S. „Komisarz Alex”	23.00 „Tanie Dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat”	10.10 „Minęła 9.”	17.15 S. „Hotel pod żyrafą i nosorożcem”	13.50 Film dok.
11.40 S. „Ojciec Mateusz”	23.45 „List z Masanija” film dok.	10.40 Plan dnia	18.00 „Nie taka prosta historia”	14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
12.30 S. „Leśniczówka”	TVP POLONIA	11.30 Serwis Info Dzień	18.25 S. „Pogranicze w ogniu”	15.20 „100 cudownych miejsc na świecie”
13.00 Wiadomości	7.00, 23.05 „Polonia 24”	13.00 Info Raport	19.20 „Poza podejrzeniem” dokument fab.	15.30 S. dok. „Bądź wielki przed Bogiem”
13.10 „Agrobiznes”	7.30 „Australia Express”	14.30 Serwis Info Dzień	20.00 „Informacje kulturalne”	16.25 „Zamek w Korzkwi - Szlakiem Pióra”
13.40 „Rok w ogrodzie Extra”	7.45 „Powroty”	16.30 Info Dzień (16.45 Info Kultura)	20.15 „Był taki dzień”	16.50 „Ma się rozumieć”
13.55 „Największe cuda natury”	8.00 „Qulszoł”	18.00 „Teleexpress”	20.18 S. „Korona królów”	17.00 Informacje dnia
16.00 Wiadomości	8.30 „Pytanie na śniadanie”	18.15 „Teleexpress Extra”	21.00 Festiwal Kultury Narodowej	17.10 „Na zdrowie”
16.20, 21.15 „ALARM!”	(11.35 „Panorama”)	18.30 „O co chodzi”	„Pamięć i Tożsamość”	17.30 Liturgia Środy Popielcowej w Watykanie
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”	12.10 „Studio Lwów”	19.00 Panorama	„Pamięć i Tożsamość”	19.05 Informacje dnia
17.05 S. „Przysięga”	12.30, 17.30 S. „Barwy szczęścia”	19.20, 22.20 Serwis Info Wieczór	21.00 Gość Wiadomości	19.15 „Rozmowy niedokończone”
18.00 „Teleexpress”	13.00 Wiadomości	19.35 „O tym się mówi” (20.15 Info Kultura)	21.15 „Minęła 20.”	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
18.15 „Jaka to melodia?”	13.15 S. „Ojciec Mateusz”	20.30 Wiadomości	22.00 „Nie da się ukryć”	21.20 Modlitwa różańcowa
18.55 S. „Klan”	14.55 „Tajemnice ekonomii Kopernika”	21.00 Gość Wiadomości	22.50 „W tyle wizji”	21.50 „Myśląc Ojczyzną”
19.20 S. „Leśniczówka”	16.00 „Wiadomości”	21.15 „Minęła 20.”	23.30 „W tyle wizji Extra”	22.00 Apel Jasnogórski
20.00 „Jeden z dziesięciu”	16.20 S. anim.	22.00 „Nie da się ukryć”	00.00 Info Wieczór	22.20 Informacje dnia
20.30 Wiadomości	16.40 „Nela Mała Reporterka”	22.50 „W tyle wizji”	00.30 „W akcji”	23.00 S. „Rodzina Połanieckich”
21.00 Festiwal Kultury Narodowej	17.00 S. „Leśniczówka”	TVP HISTORIA	TVP	00.20 „W męce Mojej szukaj siły i światła” reportaż
„Pamięć i Tożsamość”	18.00 Teleexpress	7.00 „Był taki dzień”	TRWAM	00.50 Muzyczne chwile
21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	18.20 „Kierunek Bornholm”	7.05 „Informacje kulturalne”	6.35 „Tam, gdzie Bóg płacze”	Discovery CHANNEL
21.55 Liga Mistrzów UEFA. RB Lipsk - Manchester City	18.55 „Kierunek Zachód”	7.20 „Było, nie minęło”	7.05 „Polska Bretania” film dok.	6.00, 13.00, 20.00 Fani czterech kótek
00.10 Film dok.	19.10 „Magazyn z Wysp”	7.45 S. „Pogranicze w ogniu”	8.35 „Nowe Widnokregi” reportaż	9.00, 19.00 Jak to jest zrobione?
TVP KULTURA	19.30 „Informacje kulturalne”	8.40 „Flesze historii”	8.55, 18.55 „Poczet wielkich Polaków”	10.00 Skarby z szopy
8.00 „Muzyczne poranki”	19.45 „Czym żyje świat”	9.00 „Podróże kulturalne Roberta Makłowicza”	9.00 Informacje dnia	10.30 Walka o bagaż
8.25, 15.05, 22.40 „Informacje kulturalne”	20.05 „Gra słów. Krzyżówka”	9.25 „Podróże z historią”	9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia”	11.00 Morze złota
8.55 „Co dalej?”	20.30 Wiadomości	9.50 „Marzyciele”	9.35 „Każdy maluch to potrafi”	12.00 Łowcy staroci
9.25 „Res Poloniae”	21.00 Festiwal Kultury Narodowej	10.15 „Był taki dzień”	9.50 „Słowo życia”	17.00 Skarby z szopy
10.05 S. „Hrabia Monte Christo”	„Pamięć i Tożsamość”	10.20 S. „Karino”	10.00, 20.30 S. anim.	17.30 Walka o bagaż
12.00 S. „Znaki szczególne”	21.20 S. „Blondynka”	10.45 „Był taki dzień”	10.30 „Sanktuaria polskie”	18.00 Łowcy staroci
13.05 „Claudia, La Misteriosa”	23.35 „Magazyn	10.48 „Karolina Lanckorońska. Polka z wyboru” film dok.	10.50, 20.25 Święty na każdy dzień	19.30 Jak to działa?
		11.35 „Poza podejrzeniem” dokument fab.	10.55 Muzyczne chwile	21.00 Hotrod wg Kindiga
				22.00 Łowcy klasyków
				23.00 Gwiazdorskie fury

PIEŚNI MIŁOŚCI i NIENAWIŚCI

piosenki, teksty i wiersze LEONARDA COHENA w wykonaniu

Stanisława Górki IDY TEATRALNE'23

7 Marca o godz. 18.00
Pałac Balińskich
w Jaszunach

adaptacja i reżyseria | SŁAWOMIR GAUDYN
aranżacje i kierownictwo muzyczne | JERZY DERFEL
scenografia i produkcja | ANNA JĘDRZEJCZYK

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu.

Tel. 8 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.

Tel. 8 659 57 721

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz

transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona. Tel. 8 600 18 083 (Leon)

USŁUGI

Wykonujemy prace wysokiej jakości i w terminie: architektura krajobrazu, układanie kostki brukowej. Doświadczenie 10 lat. Wilno.

Tel. 8 684 30 018

Muruję piece, piecyki. Remontuję stare. Niedrogo. Tel. 8 683 95 373

Um
UTENOS MĖSA

DROGO SKUPIJE BYDŁO

8 620 33544

Płaci od razu!

KAWIARNIA SULTINIAI

- Smaczne pierożki z nadzieniem
- Aromatyczna kawa, herbata
- Szybka obsługa
- Gorące dania

Znajdą nas Państwo w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

Więcej niż 20 lat doświadczenia

Plastikowo-aluminiowe OKNA, DRZWI

PODNOŻONE DRZWI GARAŻOWE

Od 189 €

Tel.: 8-616-46655, 8-640-22992

www.manonamukas.lt

newMEN
Style

Wypożyczanie i sprzedaż garniturów męskich

Kalvarijų 140A, Vilnius
tel. 8 645 10 020
e.p.: info@newmen.lt

www.newmen.lt

WYRUSZ W PODRÓŻ Z WIARĄ

Zapraszamy na Kurs Alpha, który jest szansą poznania i pogłębienia wiary chrześcijańskiej w przyjaznej atmosferze i przystępnej formie.

Cykl obejmuje 11 spotkań.

Początek 23 lutego 2023 roku o godz. 19:00, spotkania na żywo w Kościele Św. Ap. Filipa i Jakuba w Wilnie (ul. Vasario 16-osios 11).

Alpha weekend 31 marca - 2 kwietnia 2023 r.

Rejestracja: www.alfa.dominikonai.lt

Info: alfapl.dominikonai@gmail.com lub tel. 8 674 19173

KURIER WILEŃSKI

PRENUMERATA 2023

na kolejny miesiąc oraz do końca br. trwa do 28 dnia każdego miesiąca

WYDANIE CODZIENNE (indeks 0044)	1 mies. – 8,00 €
	3 mies. – 22,00 €
	6 mies. – 43,00 €
	12 mies. – 84,00 €
WYDANIE CODZIENNE DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, EMERYTÓW (indeks 0227)	1 mies. – 7,00 €
	3 mies. – 20,00 €
	6 mies. – 39,00 €
	12 mies. – 74,00 €
WYDANIE MAGAZYNOWE (indeks 0172)	1 mies. – 3,00 €
	3 mies. – 8,50 €
	6 mies. – 17,00 €
	12 mies. – 33,00 €

"Kurier Wileński" można zaprenumerować:
w każdym urzędzie pocztowym (Lietuvos paštas);
drogą elektroniczną – www.prenumeruok.lt
Zasięgnąć informacji można pod nr. tel. (8-5) 260 84 44
Birbynių g. 4A, LT-02121 Vilnius
kolport@kurierwilenski.lt www.kurierwilenski.lt

Podróże Małej i Dużej – Madera s. II; odc. 2; cz. 2 (środa, godz. 13.25)

Relacje z podróży mamy, Moniki Witkowskiej, pilotki wycieczek i podróżniczki, z małą córeczką, Laurą. Program zawiera praktyczne porady dotyczące podróży z małym dzieckiem, informacje merytoryczne dotyczące odwiedzanych miejsc okraszone śmiechem prowadzącej i jej uroczym córeczki. Program, za sprawą temperamentu dziewczyn, jak i nieuniknionych zmian dotyczących dorastania małego dziecka, cechuje dynamizm i nieoczekiwane zwroty akcji. Tym razem dziewczyny wybierają się do Madery!

Okrasa łamie przepisy – Sery z Żuław (piątek, godz. 12.30)

Karol zajmie się historią serów żuławskich. Były to jedne z pierwszych serów dojrzewających produkowanych na polskich ziemiach. Ich wytwarzanie rozpoczęło w czasach krzyżackich, ale dopiero przybycie niderlandzkich osadników w XVI w. przyspieszyło rozwój lokalnego serowarstwa. W dawnej Rzeczypospolitej były niezwykle cenione, po wojnie zniknęły. Po kilkudziesięciu latach grupa zapaleńców postanowiła odtworzyć recepturę i sposoby wytwarzania tych serów. Jak wygląda produkcja żuławskiego sera, jaka była jego historia i jak można go wykorzystać do potraw? Oto zadania Karola w tym odcinku. Zaprezentuje trzy propozycje potraw z serami żuławskimi!

Zmruż oczy (sobota, godz. 23.20)

10-letnia dziewczynka ucieka z domu, od wiecznie zajętych własnymi sprawami rodziców i znajduje schronienie u byłego korepetytora Jaśka, nauczyciela i niespełnionego pisarza, który porzucił życie w mieście i został stróżem w likwidowanym pegeerze, gdzie pilnuje resztek dobytku. Dziewczynka kradnie, chcąc swoją ucieczką i takimi czynami zwrócić na siebie uwagę dorosłych. W zamian za obietnicę, że porzuci kradzieże, Jasiek udziela jej azylu, dając słowo, że jej nie wyda. W poszukiwaniu dziewczynki do podełckiej wioski najpierw próbuje dotrzeć policja, a później rodzice Małej podróżujący luksusowymi autami. Lekceważony przez nich outsider, który „nie robi w życiu nic pożytecznego”, uświadomi im, że ich zbuntowana córka nie potrzebuje nowych prezentów, ale miłości... Jeśli zabiorą ją siłą, wcale jej nie odzyskają. Wystarczy tylko na chwilę przystanąć, zmrużyć oczy, by to dostrzec.

